

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

Έκθεση Ελέγχου

**«Χρηματοοικονομικός έλεγχος και έλεγχος συμμόρφωσης
στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του
Πανεπιστημίου Πειραιά χρήσης 2014»**

Πειραιάς

Μάρτιος 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	4
Σύνοψη.....	5
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	10
2.1 Περιγραφή Ε.Λ.Κ.Ε.....	10
2.2 Δομή και σύστημα διακυβέρνησης.....	11
2.3. Δομή Λειτουργίας.....	12
2.3.1 Ερευνητική Πολιτική.....	13
2.4 Βασικά Οικονομικά Στοιχεία	17
2.4.1. Οικονομικές Καταστάσεις	18
2.4.2. Έξοδα – Έσοδα Έργων (εκτός Α001/Ε.Ε.).....	20
2.4.3. Έξοδα – Έσοδα Έργου Επιτροπής Ερευνών (Α001)	22
2.4.4. Λογοδοσία	25
2.5 Ευθύνη Διοίκησης	26
2.6 Ευθύνη του Ελεγκτή	26
3. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ / ΕΥΡΗΜΑΤΑ (Συμπεράσματα)	27
3.1. Πλαίσιο Εσωτερικών Δικλίδων (Internal Control).....	27
3.1.1. Παρακολούθηση	28
3.1.2. Δραστηριότητες εσωτερικών δικλίδων.....	29
3.1.3. Περιβάλλον εσωτερικών δικλίδων.....	31
3.1.4. Πληροφόρηση και επικοινωνία	32
3.2. Δημόσια Διακυβέρνηση	33
3.2.1. Έλλειψη τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας	34
3.2.2. Νομικό πλαίσιο	39
3.2.3. Διαχείριση Ερευνητικής Πολιτικής.....	39
4. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	40
4.1. Πλαίσιο Εσωτερικών Δικλίδων.....	40
4.1.1. Οργανωτική και Διοικητική Δομή	41
4.1.1.1. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού	41
4.1.1.2. Εσωτερικές Δικλίδες	42
4.1.1.3. Οργανωτική Δομή	44
4.2. Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση.....	46
4.2.1. Οικονομικές Καταστάσεις	46
4.2.1.1. Λογιστική απεικόνιση συναλλαγών.....	46
4.2.1.2. Μητρώο Παγίων	47
4.3. Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης	47
4.3.1. Βασικά Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης	47
4.3.1.1. Ερευνητική Πολιτική	47
4.3.1.2. Μηχανογραφικό σύστημα (SAP)	49
4.3.2 Λοιπά Συστήματα Επικοινωνίας και Πληροφοριών.....	50
5. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΕΑ	50

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Ι - V

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.Ι.	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Γ.Λ.	Γενική Λογιστική
Ε.Ε.	Επιτροπή Ερευνών
Ε.Λ.Κ.Ε.	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει.	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Πειραιά
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
Ε.Υ.	Επιστημονικός Υπεύθυνος
Κ.Ε.Π.Π.	Κέντρο Έρευνας Πανεπιστημίου Πειραιά
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ν.	Νόμος
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΔ.Χ.Δ.	Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης Κ.Ε.Π.Π.
Πα.Πει.	Πανεπιστήμιο Πειραιά
Π.Μ.Σ.	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

Σύνοψη

Η έκθεση αυτή περιγράφει τα αποτελέσματα του χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης που διενεργήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο, στον Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει..

Ο έλεγχος διενεργήθηκε τόσο επί των κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων, μέσω δείγματος λογαριασμών είτε από τα αναλυτικά καθολικά είτε από την λογιστική των έργων, όσο και επί της επάρκειας του πληροφοριακού συστήματος.

Κύριοι στόχοι του ελέγχου ήταν η εκτίμηση:

- της πληρότητας και αξιοπιστίας των λογαριασμών,
- της νομιμότητας και κανονικότητας των υποκείμενων συναλλαγών που εξετάστηκαν δειγματοληπτικά καθώς και του σχεδιασμού, της ύπαρξης και λειτουργίας των εσωτερικών δικλίδων που διέπουν την λειτουργία των λογαριασμών,
- της αποτελεσματικής ή μη λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου,
- της επάρκειας του πληροφοριακού συστήματος και της πολιτικής ποιότητας και
- της αποτελεσματικής και αποδοτικής κάλυψης των ειδικών αναγκών της ερευνητικής δραστηριότητάς του (Ερευνητική πολιτική).

Το βασικότερο συμπέρασμα του ελέγχου του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η σχεδόν μονοδιάστατη χρηματοδότηση της δράσης των ταξιδίων για συμμετοχή σε συνέδρια στα πλαίσια της Ερευνητικής Πολιτικής, παρόλο που, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της Ε.Ε., οι δυνητικά χρηματοδοτούμενες δράσεις, αθροιστικά είναι (13) δεκατρείς. Περαιτέρω, διαπιστώθηκαν διάφορες ελλείψεις ως απόρροια των εγγενών αδυναμιών κυρίως του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων.

Τα σημαντικότερα ευρήματα είναι:

- Αναποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου και εσωτερικών δικλίδων αναφορικά με τις διαδικασίες εσόδων, καθόσον παρατηρήθηκαν: ασυμφωνίες μεταξύ λογιστικών εγγραφών και των υποστηρικτικών

εγγράφων τους, αδυναμίες στην ορθή απεικόνιση και πληρότητά τους λόγω ανομοιογενούς κωδικοποίησής τους και ανυπαρξία ενιαίου τμήματος εσόδων, γεγονός που δυσχεραίνει την παρακολούθησή τους.

- Ανακριβής λογιστική καταγραφή κάποιων παγίων στα βιβλία του Ε.Λ.Κ.Ε. επομένως και στον Ισολογισμό. Δεν έχει διενεργηθεί ποτέ φυσική απογραφή παγίων. Επιπλέον διαπιστώθηκαν ετεροχρονισμοί και λάθη στις καταχωρήσεις δικαιολογητικών αγορών παγίων αλλά και έλλειψη συμφωνίας μεταξύ Γενικής Λογιστικής και Μητρώου Παγίων.
- Έλλειμα επικαιροποίησης-αναβάθμισης της παραμετροποίησης του υφιστάμενου πληροφοριακού συστήματος σύμφωνα με τις ανάγκες του Ε.Λ.Κ.Ε..
- Αδυναμίες ως προς την λογιστική απεικόνιση εσόδων και παγίων τα οποία:
α) δεν καταγράφηκαν στον σωστό λογαριασμό της γενικής λογιστικής (έσοδα) και β) δεν καταγράφηκαν στην ορθή οικονομική χρήση.
- Ακίνητα υπόλοιπα πελατών και χρονικές καθυστερήσεις στα δάνεια από έργο σε έργο χωρίς να έχει διενεργηθεί απομείωση όσων απαιτήσεων κρίνονται ως επισφαλείς.
- Ελλείψεις στην πληροφόρηση του Ε.Λ.Κ.Ε. αναφορικά με την έκδοση ΑΠΥ μελών ΔΕΠ με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας είσπραξης εσόδων.
- Αναποτελεσματική και ασαφής αποτύπωση και παρακολούθηση της λογιστικής και των αποτελεσμάτων της Ερευνητικής Πολιτικής αλλά και μονομερούς χρηματοδότηση της δράσης των ταξιδίων για συμμετοχή σε συνέδρια.

Τα ευρήματα καθιστούν σαφές ότι είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα με σκοπό την ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αλλά και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων ώστε να διορθωθούν οι ανωτέρω αδυναμίες. Επιπλέον η ορθότερη αποτύπωση και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων της Ερευνητικής πολιτικής αλλά και η μέτρηση της επίδρασης (impact) της κάθε δράσης με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση της αλλά και την

μέτρηση της αποδοτικότητάς της βοηθούν όχι μόνο ως προς την ενίσχυση και ποιοτική αναβάθμιση της έρευνας αλλά και στην αξιοποίηση των παραγόμενων αποτελεσμάτων της.

Η ομάδα ελέγχου συστήνει τα εξής:

- ❖ Την ενίσχυση των διαδικασιών εσωτερικών δικλίδων, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στην επίτευξη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- ❖ Τη συστηματική εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού σε αντικείμενα που θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους.
- ❖ Την βελτίωση των διαδικασιών διαχείρισης των απαιτήσεων με σκοπό την ακρίβεια και πληρότητα των εσόδων.
- ❖ Την ενίσχυση του εσωτερικού ελέγχου και την αναβάθμιση της υφιστάμενης δομής του με σκοπό την βελτίωση όλων των λειτουργιών του Ε.Λ.Κ.Ε..
- ❖ Τη συνεργασία με Νομικό Σύμβουλο σε μόνιμη βάση έτσι ώστε να ασκείται συνεχόμενη εποπτεία και συντονισμός επί των πάσης φύσεως υποθέσεων του φορέα.
- ❖ Την ενίσχυση της λογιστικής παρακολούθησης του φορέα με σκοπό την πληρέστερη και αντικειμενικότερη πληροφόρηση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων.
- ❖ Την αναβάθμιση της παραμετροποίησης του μηχανογραφικού συστήματος του φορέα η οποία αποβλέπει όχι μόνο στη διασφάλιση της καλύτερης λειτουργίας του αλλά και στην ενσωμάτωση των ιδιαίτερων προτιμήσεων και λειτουργιών .
- ❖ Την δημιουργία πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης, διαχείρισης και αποτίμησης της ερευνητικής πολιτικής.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο απέστειλε την έκθεση ελέγχου στον εμπλεκόμενο φορέα ζητώντας την απάντηση του σχετικά με τις συστάσεις στις οποίες προέβη η ομάδα ελέγχου με βάση τα ευρήματα ελέγχου της.

Οι αναλυτικές απαντήσεις του ελεγχόμενου φορέα παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της παρούσης.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο επιθυμεί να ευχαριστήσει τον Πρόεδρο, την Γραμματέα, καθώς και τους υπαλλήλους του Ε.Λ.Κ.Ε. για την άψογη συνεργασία καθόλη τη διάρκεια του ελέγχου.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Πειραιά (Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει.) για τη χρήση 2014, ο οποίος διενεργήθηκε από ομάδα ελέγχου που συγκροτήθηκε με την αριθ. 24056/12.04.2017 απόφαση της Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ε.Σ.).

Ο έλεγχος αυτός εντάσσεται στο πλαίσιο του Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχων του Ε.Σ. έτους 2017, που εκπονήθηκε από την Ολομέλεια με τα Πρακτικά της 5ης Γεν. Συν./29.3.2017.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου και το Εγχειρίδιο Ελέγχου του Ε.Σ. στο πλαίσιο των Αρχών και Προτύπων Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), τα οποία εγγυώνται την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών των Ομάδων Ελέγχου, και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις¹ και το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που αφορούσε στον ελεγχόμενο φορέα, όπως ίσχυαν κατά τους κρίσιμους χρόνους.

Σκοπός του ήταν να διαπιστωθεί, με την απόκτηση εύλογης βεβαιότητας, i) εάν η οικονομική διαχείριση και απεικόνιση κατηγοριών οικονομικών δεδομένων ήταν σύμφωνη με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία και με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ii) εάν το εφαρμοζόμενο σύστημα εσωτερικού ελέγχου κάλυπτε τις ανάγκες του Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. και συμμορφωνόταν με το εφαρμοστέο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και iii) εάν ο κύριος σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), δηλαδή της προώθησης της

¹ ν.4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο», ν.4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας...», Απόφαση Υπ. Οικ. 41658/722/23.10.2012 (ΦΕΚ Β' 2848) «Έγκριση και ισχύς των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων.....».

Ερευνητικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πειραιά (Πα.Πει.), επιτελούνταν σύμφωνα με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Ταυτόχρονα σκοπός του ελέγχου ήταν η εξαγωγή συμπερασμάτων και η διατύπωση συστάσεων για την προώθηση της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε τόσο επί των κονδυλίων που αποτυπώνονταν στις οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού, επί της επάρκειας του πληροφοριακού συστήματος και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσο και επί της διαδικασίας διαχείρισης των προοριζόμενων για την Ερευνητική Πολιτική κονδυλίων, καθώς και επί της δημοσιονομικής διαχείρισης σε γενικό επίπεδο.

Ο έλεγχος ξεκίνησε το Μάιο του 2017 και ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2018. Κύριοι στόχοι του ελέγχου ήταν η εκτίμηση της πληρότητας, της αξιοπιστίας των λογαριασμών, της ορθής και ακριβούς απεικόνισης των γεγονότων και συναλλαγών στις οικονομικές καταστάσεις, του διαχωρισμού και της επιλεξιμότητας τους, της νομιμότητας και κανονικότητας των υποκείμενων συναλλαγών καθώς και του σχεδιασμού, της ύπαρξης και λειτουργίας εσωτερικών δικλίδων (internal controls) των πεδίων ελέγχου, όπως αυτά αναφέρονται παρακάτω, για τη χρήση του 2014.

Η έκθεση αυτή απευθύνεται στη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. και θα κοινοποιηθεί στην Πρυτανική Αρχή του Πανεπιστημίου Πειραιά, στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής. Το Ε.Σ. θα προβεί σε έλεγχο συμμόρφωσης, σε χρονικό ορίζοντα διετίας, προκειμένου να διερευνηθεί η ενδυνάμωση του πλαισίου εσωτερικών δικλίδων του Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει., η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λήφθηκαν για την εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και η βελτίωση των διαδικασιών που ελέγχθηκαν.

Για την αρτιότερη κατανόηση των ανωτέρω, παρουσιάζεται στο επόμενο κεφάλαιο της έκθεσης το αντικείμενο ελέγχου και οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του. Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα συμπεράσματα του ελέγχου, τα οποία παρουσιάζονται σε ενότητες ανάλογα με το πεδίο ελέγχου το οποίο αφορούν, και συγκεκριμένα: 1) Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία 2) Πελάτες, 3) Λογαριασμοί Διαχείρισης Προκαταβολών και Πιστώσεων, 4) Κρατήσεις (ν.4172/13 αρθ.48 και ν.4013/2011), 5) Έξοδα, 6) Έσοδα, 7) Τραπεζικοί Λογαριασμοί Όψεως Έργων, 8) Αμοιβές – Έλεγχος Πλαφόν, 9) Γενικές Παρατηρήσεις, 10) Πολιτική Ποιότητας (ISO)

και 11) Ερευνητική Πολιτική. Στο τέταρτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται οι συστάσεις προς τη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει.. Αναλυτικότερη πληροφόρηση παρέχεται στα παραρτήματα της έκθεσης.

2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

2.1 Περιγραφή Ε.Λ.Κ.Ε.

Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου Πειραιώς συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ ΚΑ/679/22.08.1996² με την από 30/6/1983 απόφαση της Σύγκλητου με την επωνυμία Κέντρο Ερευνών Πανεπιστημίου Πειραιώς (ΚΕΠΠ), με κύριο σκοπό να συμβάλλει στην ανάδειξη και καταξίωση της έρευνας που διεξάγεται στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Στόχος του είναι να παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες διαχείρισης και υποστήριξης κατά την υλοποίηση εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων, επιτυγχάνοντας παράλληλα την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των οικονομικών πόρων και τη διαφάνεια στη διαχείριση.

Σε υλοποίηση των διατάξεων του άρθρου 9 της ανωτέρω ΚΥΑ, η Επιτροπή Ερευνών εκδίδει τον «Οδηγό Χρηματοδότησης και Διαχείρισης³» (ΟΔ.Χ.Δ.), ο οποίος εγκρίνεται από την Σύγκλητο⁴ και τροποποιείται και συμπληρώνεται από την Ε.Ε.. Το εγχειρίδιο αυτό περιγράφει συνοπτικά τις διαδικασίες εκπόνησης έργων μέσω του ΚΕΠΠ και έχει σαν στόχο την κωδικοποίηση των αποφάσεων της Ε.Ε. στα διάφορα στάδια εκπόνησης των έργων, τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων και των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων στα έργα με συνέπεια την βελτίωση της μεταξύ τους συνεργασίας και την ταχύτερη εξοικείωσή τους στις διαδικασίες των έργων. Παράλληλα αυτή η τυποποίηση των διαδικασιών βοηθά στην καλύτερη εποπτεία της λειτουργίας του ΚΕΠΠ.

Για το σύνολο των δραστηριοτήτων του ο Ε.Λ.Κ.Ε. έχει εγκαταστήσει και εφαρμόζει σύστημα διαχείρισης ποιότητας⁵ που πληροί τις προϋποθέσεις του ISO 9001:2008.

² Οι ΕΛΚΕ συστάθηκαν με το π.δ. 432/1981 το οποίο τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ Β1/819/1988 και στη συνέχεια με την ΚΑ/679/1996.

³ Η Ε.Ε. συνέταξε τον ΟΔΧ σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη του αρθ.3 παρ.2 εδαφ.α του ν. 3027/2002 (ΦΕΚ 152 Α).

⁴ Ο ΟΔΧ εγκρίθηκε από την Σύγκλητο του ΠαΠει στις 21/7/2006.

⁵ Η ΕΕ στις 14/7/2011 ενέκρινε το Εγχειρίδιο Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας.

Στο **Παράρτημα Ι** αναφέρεται το νομικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία του Ε.Λ.Κ.Ε..

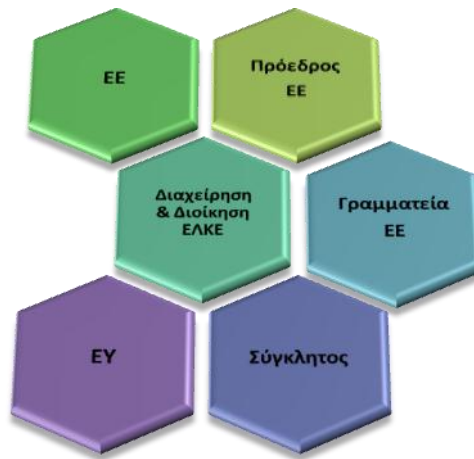
2.2 Δομή και σύστημα διακυβέρνησης

Τα όργανα διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η Επιτροπή Ερευνών και η Γραμματεία της Επιτροπής Ερευνών. Η Επιτροπή Ερευνών η οποία είναι αιρετό όργανο, απαρτίζεται από εκπροσώπους όλων των τμημάτων του Α.Ε.Ι. και πλέον έναν από τους Αντιπρυτάνεις του Α.Ε.Ι., που ορίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο. Η θητεία των μελών είναι τριετής. Η Ε.Ε. συγκροτείται σε σώμα με την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από το Πρυτανικό Συμβούλιο. Τα μέλη της είναι πέντε. Οι τέσσερις εκπρόσωποι από τις κοσμητείες των τεσσάρων σχολών του Α.Ε.Ι. και ο Πρόεδρος. Έργο της είναι η διοίκηση και η διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού, ο οποίος εξυπηρετεί την υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Ιδρύματος.

Η Γραμματεία του Ε.Λ.Κ.Ε. στελεχώνεται ανάλογα με τις ανάγκες, από προσωπικό του Πανεπιστημίου που τοποθετείται με απόφαση Πρυτανικού Συμβουλίου ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Ερευνών, είτε από νέο προσωπικό που προσλαμβάνεται με απόφαση της Επιτροπής Ερευνών. Βασική αρμοδιότητα της Γραμματείας του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η παρακολούθηση της λογιστικής και διαχειριστικής κίνησής του, η γραμματειακή εξυπηρέτηση της Ε.Ε. και η μέριμνα της εκτέλεσης των αποφάσεών της.

Παραθέτουμε ενδεικτικά παρακάτω τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε..

Σχήμα 2.1. Όργανα Διοίκησης & Διαχείρισης του ΕΛΚΕ

Σε επίπεδο δημόσιας διακυβέρνησης, ο Ε.Λ.Κ.Ε. εποπτεύεται κατά κύριο λόγο από το Υπουργείο Παιδείας και συγκεκριμένα από το *Τμήμα Γ' Εποπτείας Εταιρειών Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας των Πανεπιστημίων, των Ε.Λ.Κ.Ε., Ν.Π.Ι.Δ. των Α.Ε.Ι. και των Ερευνητικών Ινστιτούτων των Α.Ε.Ι..*

Στο **Παράρτημα II** παρατίθεται η σύνθεση της ΕΕ και η οργανωτική δομή του Ε.Λ.Κ.Ε..

2.3. Δομή Λειτουργίας

Ο Ε.Λ.Κ.Ε. διοικείται από την Επιτροπή Ερευνών και την Γραμματεία. Οι αρμοδιότητές της Επιτροπής Ερευνών καθορίζονται από το άρθρο 4, παρ. 6, (α)-(ιδ), της αριθμ. ΚΑ/679/96 Κοινής Υπουργικής Απόφασης.

Η Γραμματεία του Ε.Λ.Κ.Ε. εποπτεύει το Τμήμα διαχείρισης και παρακολούθησης έργων, το Τμήμα διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, το Τμήμα λογιστηρίου, το γραφείο διαχείρισης ποιότητας και την νομική υποστήριξη, η οποία έχει ανατεθεί σε εξωτερικούς συνεργάτες.

Για την οικονομική και διοικητική λειτουργία του ο Ε.Λ.Κ.Ε. απασχολεί πέντε υπαλλήλους του Πανεπιστημίου Πειραιά, εκ των οποίων οι τρεις είναι αορίστου χρόνου, έναν υπάλληλο λογιστή και δεκαέξι ακόμα υπαλλήλους εξωτερικούς συνεργάτες με συμβάσεις ανάθεσης έργου.

Σύμφωνα με την ανωτέρω ΚΥΑ, υπεύθυνοι για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου των προγραμμάτων που πραγματοποιούνται μέσω των Ε.Λ.Κ.Ε. είναι

οι εκάστοτε επιστημονικοί υπεύθυνοι. Πιο συγκεκριμένα ο Ε.Υ. κάθε έργου παρακολουθεί τις προκηρύξεις των φορέων χρηματοδότησης και υποβάλλει τις σχετικές προτάσεις. Όταν εγκριθούν αυτές από τον φορέα τότε συντάσσει το τεχνικό παράρτημα του έργου το οποίο και υποβάλλει στην Ε.Ε. προς έγκριση. Στη συνέχεια υπογράφονται οι σχετικές συμβάσεις και είναι υποχρεωμένος σε τακτά χρονικά διαστήματα να υποβάλλει στοιχεία, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, για την πρόοδο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης, στον αρμόδιο Διαχειριστή του έργου. Η παρακολούθηση των τυπικών όρων της Σύμβασης γίνεται από την Γραμματεία της Ε.Ε.. Για οποιαδήποτε τροποποίηση έργου ή απόκλιση από τους όρους της σύμβασης απαιτείται προηγουμένως έγκριση της Ε.Ε. και του φορέα χρηματοδότησης.

2.3.1 Ερευνητική Πολιτική

Βασικός σκοπός δημιουργίας των Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η αξιοποίηση κονδυλίων στα πλαίσια της προώθησης της Ερευνητικής Πολιτικής. (Αριθ. ΚΥΑ/679/22.8.96 ΦΕΚ Β' 826/1996)

Ως **σκοποί** της Ερευνητικής Πολιτικής αναφέρονται οι ακόλουθοι:

- Προβολή του Πα.Πει. διεθνώς
- Ενίσχυση των μελών ΔΕΠ του Πα.Πει. να δημιουργήσουν ερευνητική παράδοση
- Ενθάρρυνση πρωτοβουλιών εξωστρεφούς ανάπτυξης του ΚΕΠΠ

Η κατηγοριοποίηση των **δράσεων** που αναλαμβάνει το ΚΕΠΠ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο κεφ Ζ του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης, είναι η ακόλουθη:

- ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
 - Ενίσχυση Μετα-Διδακτορικών Συνεργατών Μελών ΔΕΠ
 - Ενίσχυση Υποψήφιων Διδακτόρων
 - Ενίσχυση Ομότιμων Καθηγητών

- Ενίσχυση Συμβασιούχων Διδασκόντων (π.δ. 407/80)
- ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ
 - Αναζήτηση Συνεργασιών και Ετοιμασία Προτάσεων (ταξίδια)
 - Ενίσχυση Δραστηριοτήτων Επίβλεψης Διδακτορικών Διατριβών
 - Συνέδρια
 - Ενίσχυση Διοργάνωσης Συνεδρίων (στο Πα.Πει.)
 - Ενίσχυση Συμμετοχής σε Συνέδρια
 - Δημοσιεύσεις σε Ερευνητικά Περιοδικά
 - Χρηματοδότηση Ερευνητικών Εργασιών
 - Συμμετοχή σε Φορείς Προτυποποίησης (standardization bodies) και Υποστήριξη για Ευρεσιτεχνίες
 - Φυλλάδια και Πληροφοριακά Συστήματα

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνεται το πλέγμα των δράσεων που χρηματοδοτήθηκαν διαχρονικά (έτη 2010-2014) στα πλαίσια της Ερευνητικής Πολιτικής του Πα.Πει..

Διάγραμμα 2.1. Διαχρονική αποτίμηση δράσεων της Ερευνητικής Πολιτικής του Πα.Πει. (έτη 2010-2014).

Παρόλο που, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της Ε.Ε., οι χρηματοδοτούμενες δράσεις, οι οποίες αθροιστικά αποσκοπούν στην επίτευξη των ανωτέρω σκοπών του Ε.Λ.Κ.Ε. ΠαΠει, είναι (13) δεκατρείς, από το ανωτέρω διάγραμμα 2.1. φαίνεται ότι οι δράσεις που διαχρονικά χρηματοδοτούνται είναι (3) τρεις και η καταφανώς δημοφιλέστερη είναι (1) μία, εκείνη των ταξιδίων για συμμετοχή σε συνέδρια. Αυτή η σχεδόν μονοδιάστατη χρηματοδότηση δράσεων στα πλαίσια της Ερευνητικής Πολιτικής, δημιουργεί εύλογα ερωτήματα για τη δυνατότητα του Ε.Λ.Κ.Ε. να υποστηρίξει αποτελεσματικά και αποδοτικά τον ένα και μοναδικό σκοπό του, όπως αυτός περιγράφεται στην Αριθ. ΚΥΑ/679/22.8.96 (ΦΕΚ 826/Β/1996):

« (...) Άρθρο 1

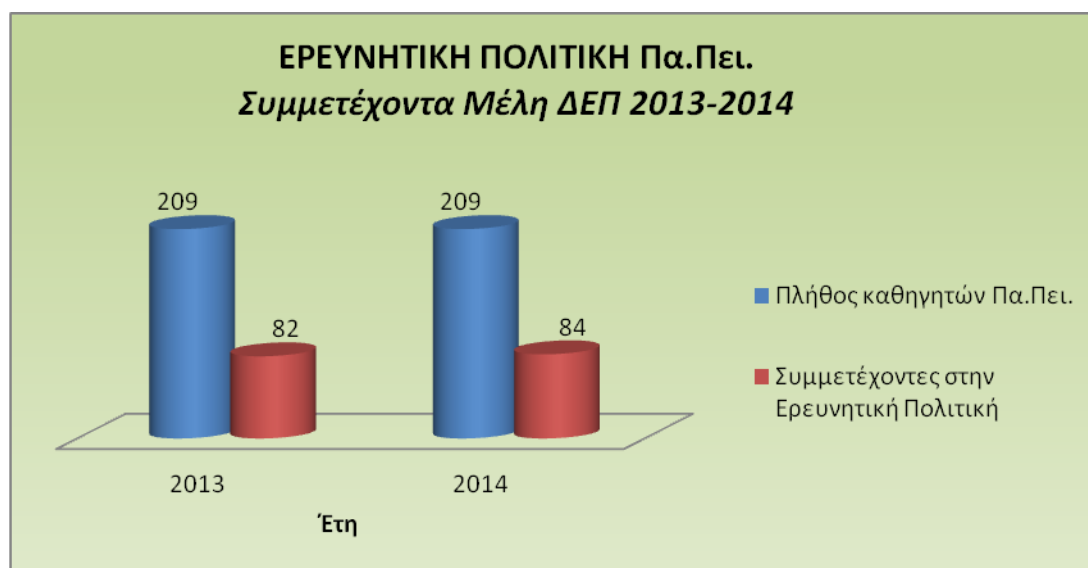
Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού - Σκοπός

1. Συνίσταται σε καθένα από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), (...) της χώρας Ειδικός Λογαριασμός για την αξιοποίηση των κονδυλίων επιστημονικής έρευνας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, τεχνολογικής ανάπτυξης και παροχής σχετικών υπηρεσιών, ο οποίος αναφέρεται παρακάτω ως <Λογαριασμός>.

2. Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (εφεξής Ε.Λ.Κ.Ε.) είναι η διάθεση και διαχείριση κονδυλίων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών, οποιουδήποτε είδους, που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών, αναπτυξιακών, καθώς και έργων συνεχιζόμενης κατάρτισης και έργων για την παροχή επιστημονικών, τεχνολογικών και καλλιτεχνικών υπηρεσιών, την εκπόνηση ειδικών μελετών, την εκτέλεση δοκιμών, μετρήσεων, εργαστηριακών εξετάσεων και αναλύσεων, την παροχή γνωμοδοτήσεων, τη σύνταξη προδιαγραφών για λογαριασμό τρίτων, τη διαμόρφωση και εκτέλεση επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων ως και άλλων σχετικών υπηρεσιών με πιστώσεις από το αποθεματικό των Ε.Λ.Κ.Ε. προς όφελος του ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. και απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου (...) ».

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνεται η σχέση συμμετεχόντων μελών ΔΕΠ προς το σύνολο των μελών ΔΕΠ του Πα.Πει.. Φαίνεται ότι το ποσοστό συμμετοχής για τα έτη 2013 και 2014 κυμαίνεται περίπου στο 40%.

Διάγραμμα 2.2. Συμμετέχοντα μέλη ΔΕΠ στις δράσεις της Ερευνητικής Πολιτικής του Πα.Πει. (έτη 2013-2014).

Στο διάγραμμα που ακολουθεί αποτυπώνεται η διαχρονική εξέλιξη του συνολικού ποσού που αποφάσισε η Ε.Ε. να διαθέσει κατ' έτος από το αποθεματικό της στα πλαίσια της Ερευνητικής Πολιτικής. Το ποσοστό αύξησης της δαπάνης από το 2010

στο 2011 ανέρχεται σε ποσοστό 33,16%, από το 2011 στο 2012 ανέρχεται σε ποσοστό 7,50%, από το 2012 στο 2013 ανέρχεται σε ποσοστό 3,95% και από το 2013 στο 2014 ανέρχεται σε ποσοστό 11,06%.

Διάγραμμα 2.3. Διαχρονική εξέλιξη του συνολικά διατιθέμενου ποσού κατ' έτος στα πλαίσια της Ερευνητικής Πολιτικής του Πα.Πει. (έτη 2010-2014).

2.4 Βασικά Οικονομικά Στοιχεία

Ο Χρηματοοικονομικός έλεγχος του Ε.Σ. διενεργήθηκε δειγματοληπτικά σε σχεδόν όλους τους λογαριασμούς του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων χρήσεως και μέσω έργων που επιλέχθηκαν σαν δείγμα από την ομάδα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για τον καλύτερο σχεδιασμό του ελέγχου υπολογίσαμε το materiality level⁶ και το tolerable error των μεγεθών του Ε.Λ.Κ.Ε. βασιζόμενοι στα συνολικά έσοδα και έξοδα της χρήσης 2014. Η επιλογή του σημείου αναφοράς έγινε βασιζόμενοι στο γεγονός ότι στους Ε.Λ.Κ.Ε. το μέγεθος των εσόδων αλλά και των εξόδων αποτελεί μέγεθος μείζονος σημασίας για τη λειτουργία και διαχείρισή τους. Κατά τη φάση της διενέργειας του ελέγχου επαναυπολογίσαμε τα παραπάνω μεγέθη προκειμένου να αξιολογήσουμε τα ευρήματα των ελεγκτικών διαδικασιών και τις μεταβολές στα

⁶ Το materiality level ουσιαστικά είναι το αθροιστικό όριο των ανεκτών λαθών που μπορεί να περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις χωρίς να θεωρείται ότι οι Οικονομικές αυτές Καταστάσεις είναι σημαντικά αλλοιωμένες και κατά συνέπεια δεν απεικονίζουν την πραγματική χρηματοοικονομική κατάσταση του εκδότη. Το tolerable error είναι το μέγιστο ποσό λάθους που μπορεί η ομάδα ελέγχου να αποδεχτεί σε κάθε ένα λογαριασμό προκειμένου να αποκομίσει εύλογη διασφάλιση ότι ο λογαριασμός αυτός δεν περιέχει σημαντικά λάθη.

κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων. Οι προσεγγίσεις για τα σημαντικά ποσά που εξετάζονται επιβάλλονται από τα νομοθετημένα ελεγκτικά πρότυπα που εφαρμόζουμε.

2.4.1. Οικονομικές Καταστάσεις

Οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. της χρήσης 2014 οι οποίες ελέγχθηκαν από εξωτερικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές αποτελούνται από:

- Τον Ισολογισμό τέλους χρήσης
- Την Κατάσταση του λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης (Κατάσταση Διαχείρισης Χρήσης)

Για την καλύτερη κατανόηση των μεγεθών, πιο κάτω παραθέτουμε τα συνοπτικά μεγέθη του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης.

• Ισολογισμός

Ο συνοπτικός ισολογισμός του Ε.Λ.Κ.Ε. για τη χρήση 2014 και οι μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση έχουν ως εξής:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31/12/2014	31/12/2013	Μεταβολή 2014-2013	% Μεταβολής 2014-2013
Έξοδα εγκατάστασης	1.713,32	13.825,26	-12.111,94	-87,61%
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	13.794,50	12.397,97	1.396,53	11,26%
Συμμετοχές & άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	9.444,45	9.444,45	0,00	0,00%
Σύνολο πάγιου ενεργητικού & εξόδων εγκ/ς	24.952,27	35.667,68	-10.715,41	
Απαιτήσεις	2.520.438,83	2.464.681,69	55.757,14	2,26%
Διαθέσιμα	10.273.197,63	9.774.203,87	498.993,76	5,11%
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	12.793.636,46	12.238.885,56	554.750,90	
Μεταβατικοί λ/σμοι ενεργητικού	581.085,51	507.291,52	73.793,99	14,55%
Σύνολο ενεργητικού	13.399.674,24	12.781.844,76	617.829,48	
ΠΑΘΗΤΙΚΟ	31/12/2014	31/12/2013	Μεταβολή 2014-2013	% Μεταβολής 2014-2013
Αποθεματικά	11.412.124,80	9.920.026,48	1.492.098,32	15,04%
Αποτελέσματα εις νέον	-3.848,31	1.492.098,32	-1.495.946,63	-100,26%
Καθαρή Θέση	11.408.276,49	11.412.124,80		
Προβλέψεις	0,00	0,00	0,00	
Υποχρεώσεις σε προμηθευτές	356.322,56	198.386,35	157.936,21	79,61%
Λοιπές βραχυχρόνιες υποχρεώσεις	1.048.672,12	654.751,36	393.920,76	60,16%
Σύνολο παθητικού	1.404.994,68	853.137,71	551.856,97	
Μεταβατικοί λ/σμοι παθητικού	586.403,07	516.582,25	69.820,82	13,52%
Σύνολο παθητικού	13.399.674,24	12.781.844,76	617.829,48	

- **Αποτελέσματα Χρήσης**

Τα Αποτελέσματα Χρήσης για το 2014, σε σχέση με αυτά της προηγούμενης χρήσης έχουν ως εξής:

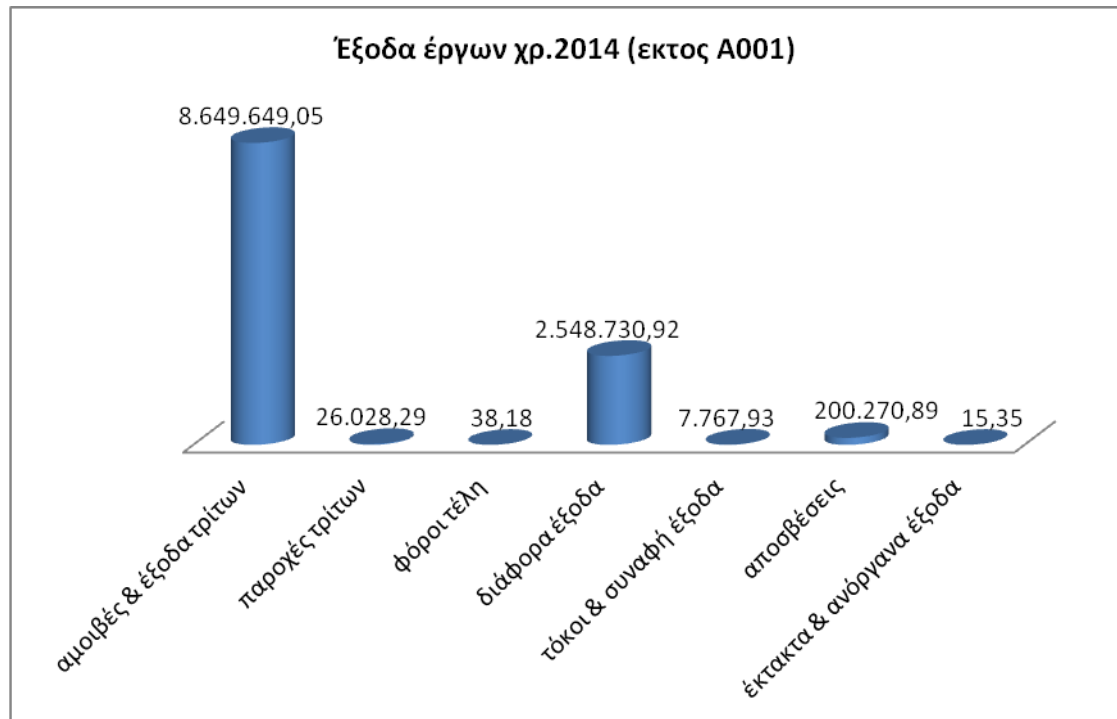
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	31/12/2014	31/12/2013	Μεταβολή 2014-2013	% Μεταβολής 2014-2013
Κυκλος εργασιών	12.481.184,64	13.266.412,97	-785.228,33	-5,92%
Κόστος πωλήσεων	11.424.717,33	10.807.369,33	617.348,00	5,71%
Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	1.056.467,31	2.459.043,64	-1.402.576,33	
Σύνολο εξόδων διοίκησης και διάθεσης	1.121.438,89	1.089.386,83	32.052,06	2,94%
Μερικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	-64.971,58	1.369.656,81	-1.434.628,39	
Χρηματοοικονομικά έσοδα	92.652,12	128.767,38	-36.115,26	-28,05%
Χρηματοοικονομικά έξοδα	9.841,81	9.431,08	410,73	4,36%
Ολικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης	17.838,73	1.488.993,11	-1.471.154,38	
Έκτακτα και ανόργανα έσοδα	858,33	3.200,56	-2.342,23	-73,18%
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	22.545,37	95,35	22.450,02	23544,86%
Αποτελέσματα χρήσεως	-3.848,31	1.492.098,32	-1.495.946,63	
Μεταφορά στην Καθαρή θέση	-3.848,31	1.492.098,32	-1.495.946,63	
Συνολικές αποσβέσεις χρήσης	218.404,96	280.002,13	-61.597,17	-22,00%

- ❖ Τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα παρουσιάζουν σημαντική αύξηση σε σχέση με τη χρήση 2013 καθόσον ποσό € 22.230,02 αφορά καταλογισμούς από τις διαχειριστικές αρχές μη επιλέξιμων δαπανών για τα έργα Β 782 και Β 779 τα οποία βεβαιώνονται ως υποχρέωση του Ε.Λ.Κ.Ε. στην εφορία.
- ❖ Επίσης παρατηρήθηκε στη χρήση 2014 ότι τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης ήταν μεγαλύτερα από το μικτό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης με αποτέλεσμα το μερικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης να είναι αρνητικό. Γνωρίζουμε ότι ο κύκλος εργασιών του Ε.Λ.Κ.Ε. περιλαμβάνει τα έσοδα από τα έργα και από την Επιτροπή (έργο Α001 Ε.Ε.) και το κόστος πωληθέντων περιλαμβάνει τις δαπάνες των έργων μόνο. Όμως, ο ρυθμός εσόδων των έργων είναι διαφορετικός από το ρυθμό χρηματοδότησής τους, λόγω διάφορων ετεροχρονισμών και καθυστερήσεων στις εισπράξεις, με συνέπεια κάποια έργα να εμφανίζουν αρνητικό αποτέλεσμα και ως εκ τούτου το υπόλοιπο διαχείρισης της χρήσης να είναι αρνητικό.

2.4.2. Έξοδα – Έσοδα Έργων (εκτός Α001/Ε.Ε.)

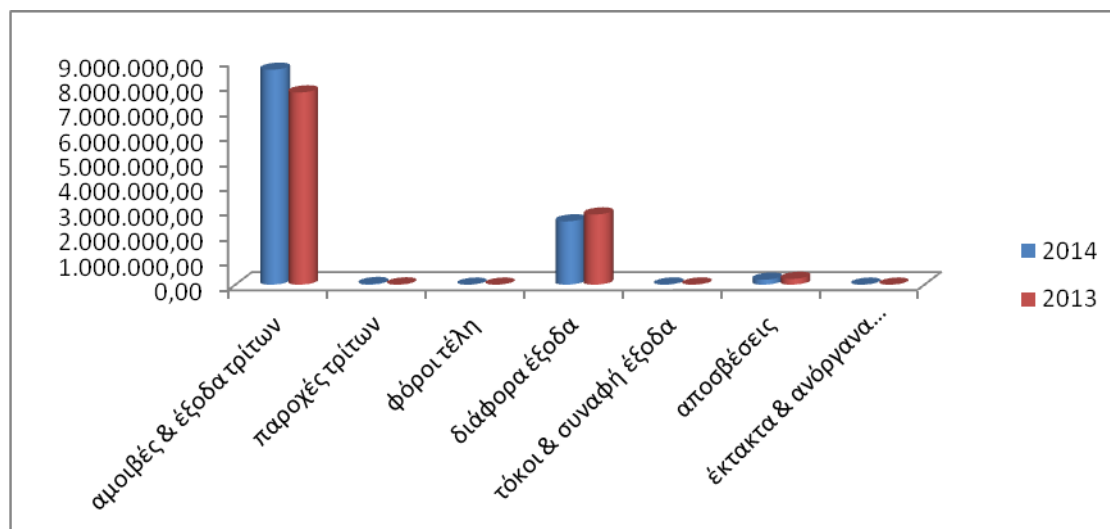
Στην χρήση 2014 τα έξοδα των έργων (€ 11.432.500,61) εκτός του έργου Α001 της Ε.Ε. έχουν ως εξής αναλυτικά:

Διάγραμμα 2.4. Έξοδα έργων χρ. 2014

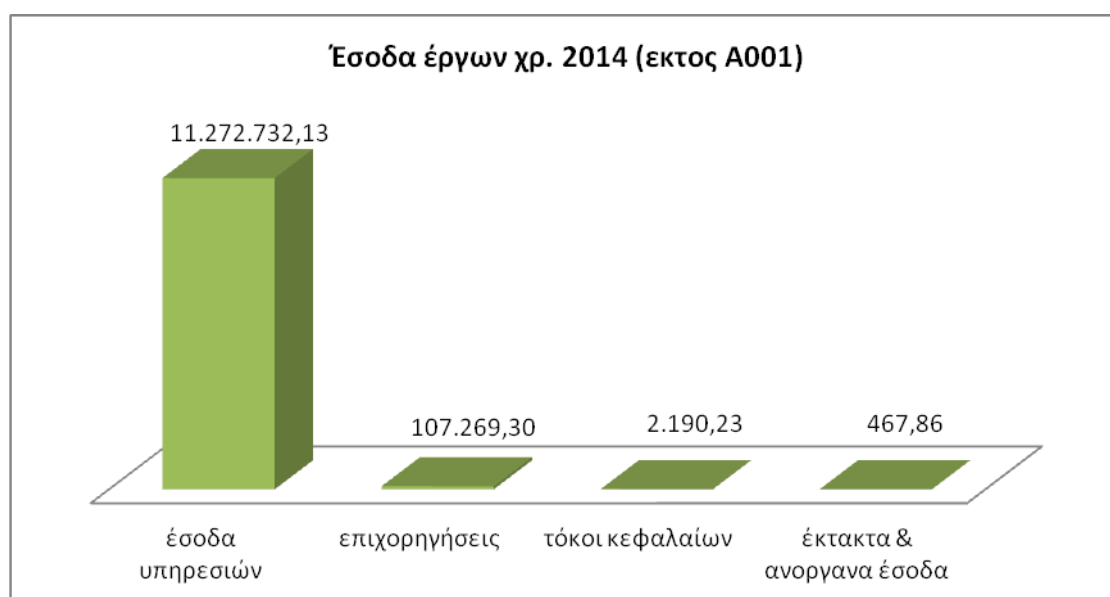
Το διάγραμμα που ακολουθεί εμφανίζει συγκριτική παράθεση των εξόδων των έργων (εκτός του Α001) στις χρήσεις 2014 και 2013 όπου παρατηρείται στην χρήση 2014 μια αύξηση των αμοιβών και εξόδων τρίτων της τάξεως του 11% περίπου σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Διάγραμμα 2.5. Έξοδα έργων χρήσεων 2014-2013

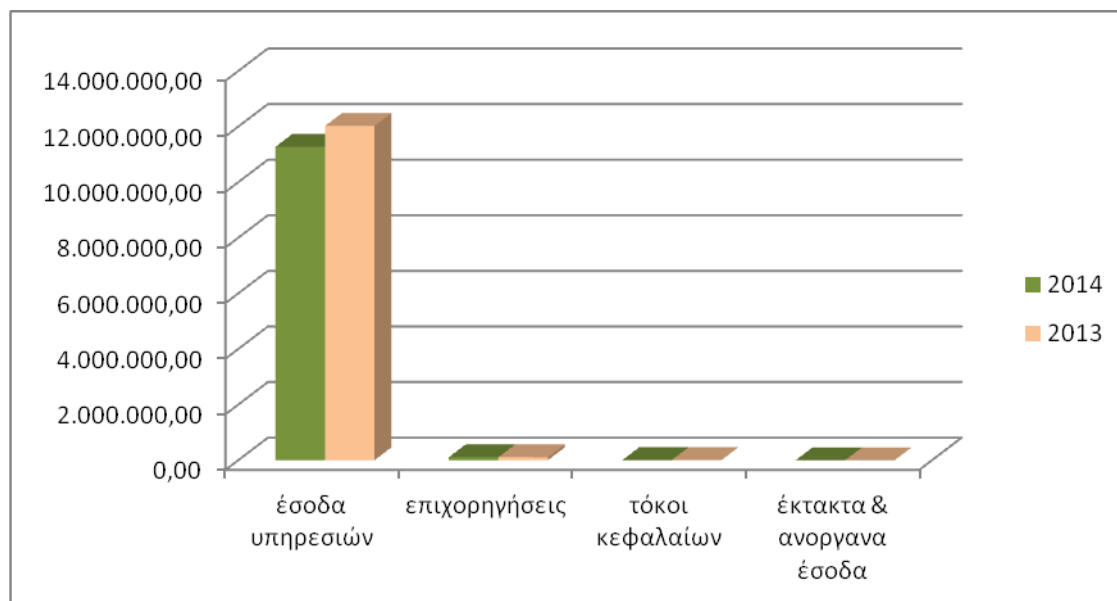
Στην χρήση 2014 τα έσοδα των έργων (€ 11.382.629,52) πλην του έργου A001 της Ε.Ε., είναι τα παρακάτω:

Διάγραμμα 2.6. Έσοδα έργων χρ. 2014

Το διάγραμμα που ακολουθεί εμφανίζει συγκριτική παράθεση των εσόδων των έργων (εκτός του A001) στις χρήσεις 2014 και 2013 από την οποία προκύπτει μια μείωση στη χρήση 2014 των εσόδων από παροχή υπηρεσιών της τάξης του 6% περίπου.

Διάγραμμα 2.7. Έσοδα έργων χρ. 2014 - 2013

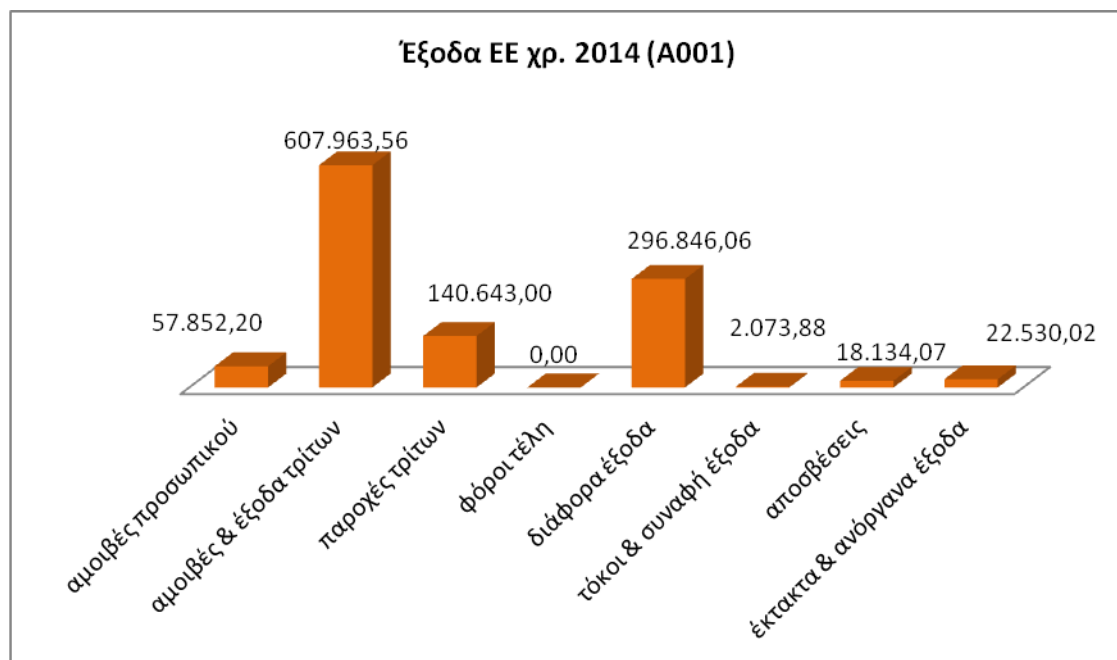

2.4.3. Έξοδα – Έσοδα Έργου Επιτροπής Ερευνών (Α001)

Γνωρίζουμε ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. είναι ένας πανεπιστημιακός θεσμός που δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ειδικές ανάγκες της ερευνητικής δραστηριότητάς του. Για το σκοπό αυτό διαχειρίζεται ένα πλήθος έργων, εγκεκριμένων από την Ε.Ε., τα οποία έχουν χρηματοδοτηθεί από διάφορες πηγές και παρακολουθούνται λογιστικά ως αυτόνομα έργα με αυτόνομο προϋπολογισμό. Ένα από αυτά τα έργα είναι το **Α001** της Ε.Ε. το οποίο έχει ως έσοδό του την προμήθεια που εισπράττει από όλα τα άλλα έργα που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός με σκοπό να καλύψει τα έξοδά του, τα οποία αποτελούν και το κόστος λειτουργίας του.

Στη χρήση 2014 τα συνολικά έξοδα του έργου της Ε.Ε. ήταν € 1.146.042,79 ενώ παραθέτουμε και διαγραμματική απεικόνιση των εξόδων ανά κατηγορία δαπάνης.

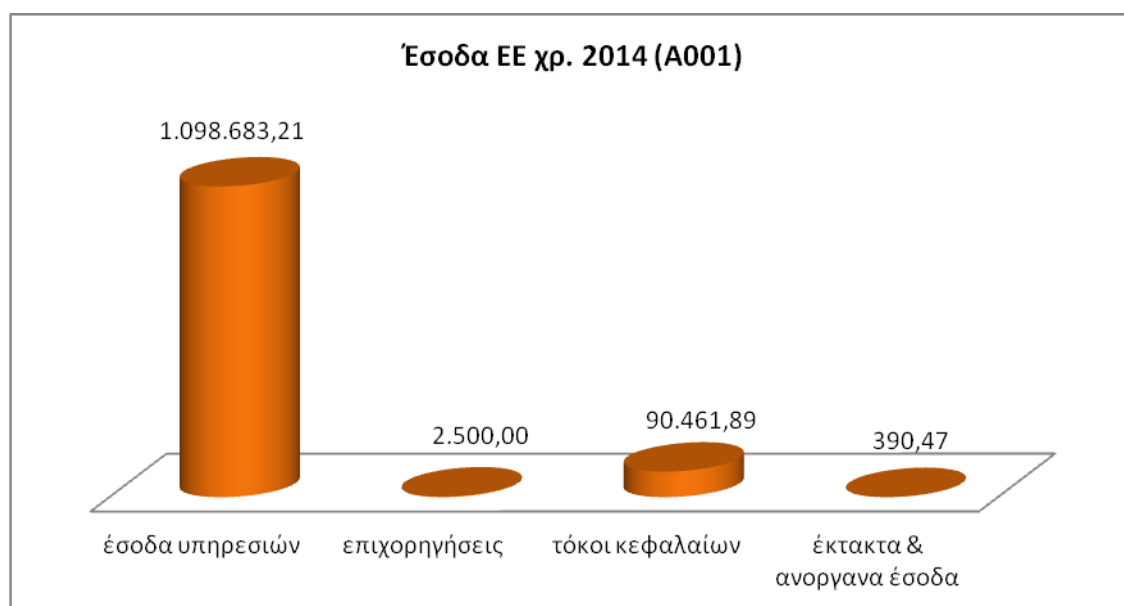
Διάγραμμα 2.8. Έξοδα έργου ΕΕ χρ. 2014

Το μεγαλύτερο ποσό των εξόδων αφορά αμοιβές και έξοδα λοιπών ελευθέρων επαγγελματιών δηλ. του προσωπικού που απασχολεί ο Ειδικός λογαριασμός.

Αναφορικά με τα έσοδα του έργου της Ε.Ε. συνολικού ποσού € 1.192.035,57 στην κατωτέρω διαγραμματική απεικόνιση παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων αφορά τα έσοδα από παρακράτηση έργων.

Διάγραμμα 2.9. Έσοδα έργου ΕΕ χρ. 2014

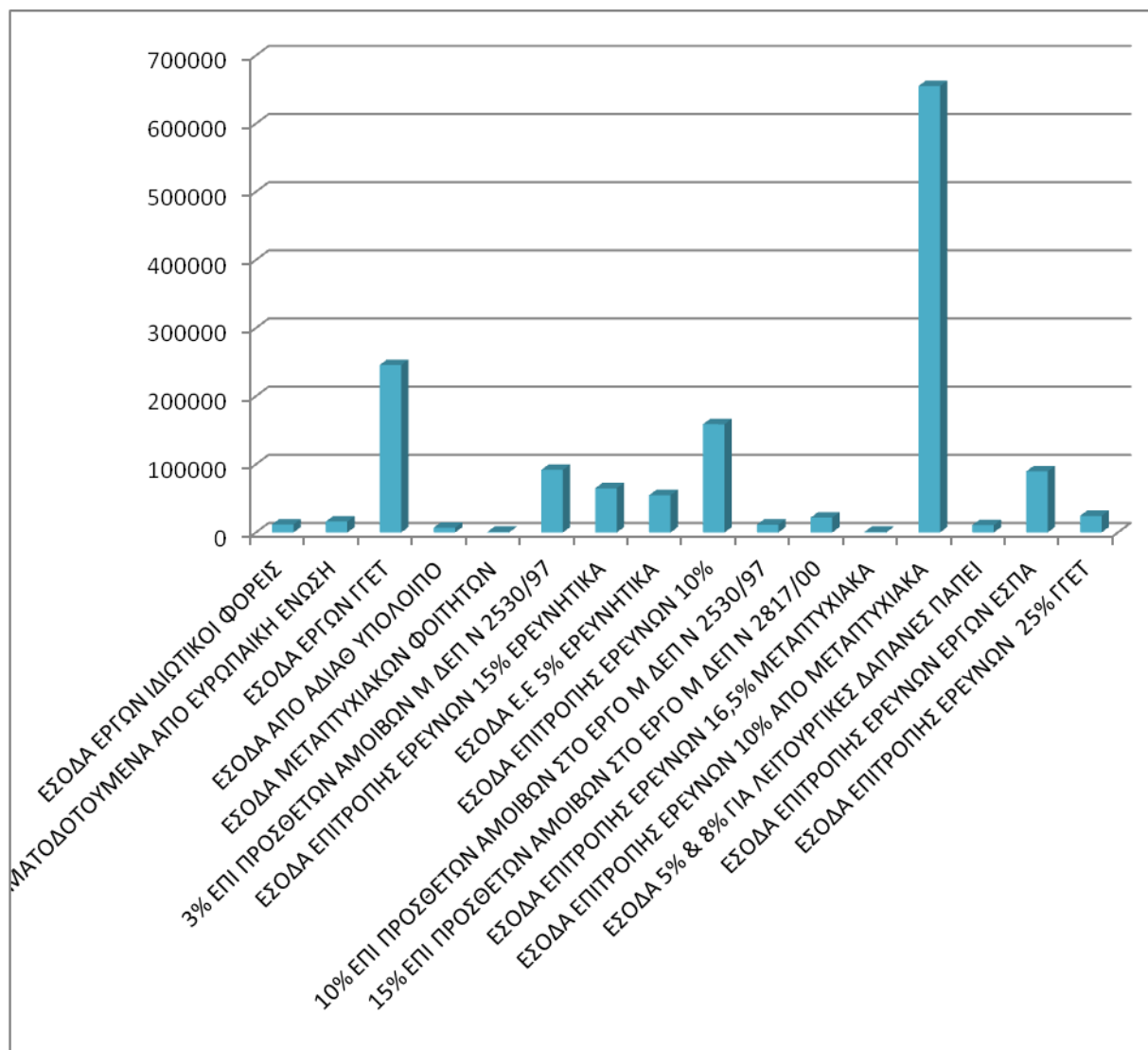

Σύμφωνα και με την ΚΥΑ ΚΑ/679/96, η οποία διέπει την σύσταση και την λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού, για την χρήση 2014 οι πόροι του Ε.Λ.Κ.Ε., όπως φαίνεται και διαγραμματικά παρακάτω, προέρχονται από:

1. Κονδύλια από τον Προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων που διατίθενται είτε μέσω των εκάστοτε προγραμμάτων ανάπτυξης της εκπαίδευσης ή της έρευνας και της τεχνολογίας είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.
2. Έσοδα από παροχές υπηρεσιών προς τρίτους όπως είναι τα Π.Μ.Σ. και τα εξ' αποστάσεως μαθήματα (e- learning).
3. Έσοδα από κρατήσεις που επιβάλλονται σε εκτελούμενα έργα.
4. Καθώς και από παρακρατήσεις επί των αμοιβών μελών ΔΕΠ σύμφωνα με την ΚΥΑ/Φ35/10506/Β/19-2-2002 (ΦΕΚ 178 Β).

Μεταξύ των ανωτέρω κατηγοριών, το σημαντικότερο ποσοστό εισροών στον Ε.Λ.Κ.Ε. προέρχεται από τις κρατήσεις που επιβάλλονται στα εκτελούμενα έργα Π.Μ.Σ.. Από τα ανωτέρω έσοδα όταν αφαιρεθούν τα λειτουργικά έξοδα της Γραμματείας του Ε.Λ.Κ.Ε. αυτό που απομένει είναι το πλεόνασμα του Ειδικού Λογαριασμού

Διάγραμμα 2.10. Πόροι του ΕΛΚΕ από κρατήσεις έργων

2.4.4. Λογοδοσία

Καθώς ο βασικός σκοπός του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι η διαχείριση και διάθεση των πόρων που προέρχονται από οποιαδήποτε πηγή και προορίζονται για την κάλυψη δαπανών οποιουδήποτε είδους, απαραίτητων για τις ανάγκες της έρευνας, της εκπαίδευσης, της επιμόρφωσης και της ανάπτυξης, σημαντικό συμπλήρωμα της οικονομικής και της λειτουργικής του ανεξαρτησίας είναι η λογοδοσία. Ο Ε.Λ.Κ.Ε. υπόκειται σε ένα πλήθος ελέγχων οικονομικών και έκτακτων, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις κατά περίπτωση συμβατικές του υποχρεώσεις από τους διάφορους φορείς χρηματοδότησης, όπως φαίνεται και στο παρακάτω σχήμα.

Σχήμα 2.2 φορείς ελέγχου

2.5 Ευθύνη Διοίκησης

Η Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε. είναι υπεύθυνη για την ορθή λειτουργία του σε συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς. Είναι επίσης υπεύθυνη για τον καθορισμό και διατήρηση του συστήματος των εσωτερικών δικλίδων, οι οποίες επιτρέπουν την επίτευξη των γενικότερων αντικειμενικών στόχων του Ε.Λ.Κ.Ε. όπως: η διαφύλαξη των περιουσιακών του στοιχείων και πόρων, η εκτέλεση εύρυθμων δεοντολογικών, οικονομικών, αποδοτικών και αποτελεσματικών λειτουργιών, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων λογοδοσίας, για τη διασφάλιση ορθής διακυβέρνησης και κατάρτιση και παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη σφάλματα που οφείλονται σε απάτη ή λάθος.

2.6 Ευθύνη του Ελεγκτή

Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει στοιχεία χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης. Διενεργήθηκε στο πλαίσιο των αρχών και προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI). Στόχος του δεν είναι η διατύπωση γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. αλλά η κατανόηση του πλέγματος των μηχανισμών, διαδικασιών και δομών (δικλίδων) με το οποίο ο Ε.Λ.Κ.Ε. διοικείται και κατευθύνεται. Ο έλεγχος περιορίζεται στην διατύπωση συμπερασμάτων αναφορικά με την παρουσίαση των ελεγχθέντων στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων του Ε.Λ.Κ.Ε.. Περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν καθώς επίσης και του βαθμού συμμόρφωσης με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς των λειτουργιών του φορέα. Επιπλέον, περιλαμβάνει και την διενέργεια διαδικασιών, βασιζόμενων στην κρίση των ελεγκτών, για την

απόκτηση αξιόπιστων και επαρκών ελεγκτικών τεκμηρίων, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα και να διατυπωθούν συστάσεις για την ποιότητα των εσωτερικών δικλίδων και την ορθή δημόσια διακυβέρνηση. Λόγω των ενδογενών περιορισμών του ελέγχου αλλά και λόγω του ότι δεν αποτελεί σκοπό του ελέγχου η έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων του Ε.Λ.Κ.Ε., υπάρχει αναπόφευκτος κίνδυνος να μην έχουν εντοπιστεί σφάλματα, παραλείψεις και τυχόν παρατυπίες.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο θα επαναξιολογήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα την καταλληλότητα, επάρκεια και έγκαιρη λήψη μέτρων που ο ελεγχόμενος φορέας αναλαμβάνει να υλοποιήσει σε συμμόρφωση με τις συστάσεις της έκθεσης ελέγχου.

3. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ / ΕΥΡΗΜΑΤΑ (Συμπεράσματα)

Ο Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. δεν διαθέτει Οργανισμό Λειτουργίας, η σύνταξη του οποίου, παρόλο που δεν προβλέπεται από την ΚΥΑ ΚΑ/679/22.08.1996, θεωρείται σημαντική καθόσον η ύπαρξή του θα διευκόλυνε στη σαφή καταγραφή σκοπού, πόρων, αρμοδιοτήτων, διεπαφών και αναγκών του συγκεκριμένου φορέα. Επιπλέον, η πρόβλεψη σε αυτόν του αναγκαίου προσωπικού σε αριθμό και ποιοτικά χαρακτηριστικά, θα οριοθετούσε τον τρόπο λειτουργίας του.

Περαιτέρω, ο έλεγχος κατέδειξε την αδυναμία του Ε.Λ.Κ.Ε. να εξασφαλίσει την πληρότητα των εσόδων του κυρίως από τα μεταπτυχιακά μαθήματα, αλλά και την αποτελεσματικότητα των δράσεων της Ερευνητικής Πολιτικής του, ως συνέπεια των εγγενών αδυναμιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις και των εσωτερικών δικλίδων των οποίων η αποδοτικότητα μπορεί να ενισχυθεί, της δημόσιας διακυβέρνησης και της οικονομικής παρακολούθησης και πληροφόρησης. Στη συνέχεια θα αναλυθούν τα ευρήματα ελέγχου.

3.1. Πλαίσιο Εσωτερικών Δικλίδων (Internal Control)

Κατά τον έλεγχο του συστήματος των εσωτερικών δικλίδων, το ενδιαφέρον μας επικεντρώθηκε στον προσδιορισμό της λειτουργικής αποτελεσματικότητας και πληρότητας των εφαρμοζόμενων δικλίδων. Στόχος μας ήταν η συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων για εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τους λογαριασμούς των οικονομικών καταστάσεων. Το ΔΕΠ 315 αναγνωρίζει πέντε δομικά συστατικά στοιχεία του συστήματος δικλίδων όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα.

Διάγραμμα 3.1. Δομή του συστήματος εσωτερικών δικλίδων

Καθένας από τους πέντε αυτούς βασικούς πυλώνες του συστήματος των δικλίδων συνδέεται με τις λειτουργίες του Ε.Λ.Κ.Ε., την χρηματοοικονομική πληροφόρηση και με τη συμμόρφωση του Ε.Λ.Κ.Ε. με τους νόμους και τους κανονισμούς.

3.1.1. Παρακολούθηση

Η παρακολούθηση του συστήματος εσωτερικών δικλίδων γίνεται περιοδικά, είτε μέσω της εποπτείας του ίδιου του φορέα, είτε μέσω ειδικών αξιολογήσεων και έχει ως σκοπό την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και της πληρότητάς του. Οι πηγές πληροφοριών που χρησιμοποιούνται και η αξιολόγηση των ευρημάτων βοηθούν στον καθορισμό διορθωτικών ενεργειών.

Ευρήματα

- Το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας του Ε.Λ.Κ.Ε. (ISO 9001:2008) καταρτίστηκε, εγκρίθηκε και εφαρμόστηκε το 2011. Η πρώτη επικαιροποίησή του έγινε από πιστοποιημένο επιθεωρητή τον Οκτώβριο του 2014, οπότε και άρχισε να εφαρμόζεται.

3.1.2. Δραστηριότητες εσωτερικών δικλίδων

Δραστηριότητες δικλίδων καλούνται οι διαδικασίες αντιμετώπισης των κινδύνων που απειλούν την επίτευξη των στόχων του φορέα και λαμβάνουν χώρα σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του.

Ευρήματα

- Ελλιπείς επαληθεύσεις

Τα έντυπα στα οποία συμπληρώνουν οι διαχειριστές τις εγγραφές εσόδων πρέπει να συμφωνούν με τις εγγραφές που διενεργούνται στην λογιστική και να διορθώνονται. Επίσης είναι απαραίτητες οι πιο συχνές συμφωνίες λογαριασμών και η συχνότερη ενημέρωση των υποστηρικτικών εγγράφων που τις συνοδεύουν καθώς παρατηρήθηκε σε κάποιο έργο μεγαλύτερη κράτηση εσόδου υπέρ ΚΕΠΠ.

- Έλλειψη πλήρους, αναλυτικού και ακριβούς Μητρώου Παγίων, η οποία οδηγεί στην αδυναμία της Διοίκησης να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή το οικονομικό μέγεθος, την ακριβή θέση, και τη λειτουργική κατάσταση των παγίων περιουσιακών στοιχείων και επηρεάζει την ορθή συμπλήρωση των οικονομικών καταστάσεων.

Παρατηρήθηκε, ανακριβής λογιστική καταγραφή των παγίων στοιχείων στα Βιβλία του Ε.Λ.Κ.Ε. και επομένως και στον Ισολογισμό του, προερχόμενη είτε από ελλιπή έλεγχο των οικονομικών στοιχείων από τους υπεύθυνους του οικονομικού τμήματος, είτε από ελλιπείς παραμετροποιήσεις του μηχανογραφικού συστήματος. Τα ανωτέρω δεν επιτρέπουν στη Διοίκηση του φορέα να έχει τον απόλυτο έλεγχο επί των περιουσιακών του στοιχείων και την άμεση ιχνηλασιμότητά τους, καθόσον δεδομένης της ιδιαιτερότητας του Ε.Λ.Κ.Ε. τα πλείστα εκ των παγίων περιουσιακά του στοιχεία δεν βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του αλλά στις εγκαταστάσεις του Πα.Πει., και να αποτυπώνει και να παρουσιάζει την ακριβή και πλήρη εικόνα τους.

- Ελλιπής διαχείριση / παρακολούθηση / διαφύλαξη των παγίων περιουσιακών στοιχείων αυξάνουν τον κίνδυνο απώλειάς τους από τον Ε.Λ.Κ.Ε..

Ο Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. έχει την ιδιαιτερότητα πλείστα εκ των παγίων περιουσιακών του στοιχείων να μην βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του αλλά στις εγκαταστάσεις του Πα.Πει.. Επίσης διέπεται από ένα ιδιαίτερο διαχειριστικό πλαίσιο προμηθειών (Υ.Α. ΚΑ/679/1996), σύμφωνα με το οποίο προμήθειες ύψους έως 5.869,00 ευρώ πραγματοποιούνται με απευθείας ανάθεση από τον επιστημονικό υπεύθυνο (Ε.Υ.) του έργου, χωρίς οποιαδήποτε ανάμειξη των οικονομικών υπηρεσιών του Ε.Λ.Κ.Ε..

Διαπιστώθηκε ότι ποτέ δεν έχει διενεργηθεί φυσική απογραφή των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε..

- Έλλιπής αποτίμηση των συμμετοχών & λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων

Διαπιστώθηκε ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας μη κερδοσκοπικής αστικής εταιρίας της οποίας η αποτίμηση γίνεται κάθε φορά στην αξία κτήσης της. Μας ενημέρωσε πρόσφατα ο Ε.Λ.Κ.Ε. ότι η εταιρία αυτή βρίσκεται από το 2010 σε διαδικασία εκκαθάρισης παρά ταύτα όμως δεν τέθηκε υπόψη μας ο σχετικός ισολογισμός (εκκαθάρισης).

- Έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών σχετικών με τα ακίνητα υπόλοιπα των Πελατών

Διαπιστώθηκαν στον λογαριασμό Πελάτες ακίνητα υπόλοιπα τα οποία αφορούν κυρίως απαιτήσεις από ενεργούς φοιτητές ή φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το Π.Μ.Σ. τους. Η έλλειψη κάποιου δεσμευτικού μηχανισμού σχετικά με την είσπραξη των διδάκτρων αυξάνει τον κίνδυνο της μη είσπραξής τους. Η δικλίδα ασφαλείας που εφαρμόζει ο Ε.Λ.Κ.Ε. είναι να μην χορηγείται πιστοποιητικό παρακολούθησης στον φοιτητή που δεν έχει ανταποκριθεί πλήρως στις υποχρεώσεις του. Αυτό όμως έχει ως συνέπεια να μην ολοκληρώνεται η εκκαθάριση των κύκλων σπουδών, επομένως να μην υπάρχουν πλήρη και οριστικά αποτελέσματα, από όπου θα μπορούσε να αντληθεί πληροφόρηση για το αξιόπιστο ή μη της λειτουργίας τους. Επιπλέον, το γεγονός ότι δεν αποστέλλεται σχετικό έγγραφο στους φοιτητές με τις οφειλές τους, παρά μόνο ύστερα από αίτημα των ιδίων, δείχνει την αδυναμία του Ε.Λ.Κ.Ε. στη θέσπιση και εφαρμογή αποτελεσματικών διαδικασιών για τη

διασφάλιση των εσόδων του. Επίσης, κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, δεν έχει διενεργηθεί απομείωση αυτών των απαιτήσεων που κρίνονται ως επισφαλείς, ούτε έχουν ληφθεί μέτρα σχετικά με την είσπραξή τους.

3.1.3. Περιβάλλον εσωτερικών δικλίδων

Το περιβάλλον των δικλίδων αποτελεί το θεμέλιο επί του οποίου οικοδομείται το όλο σύστημα των εσωτερικών δικλίδων. Αναφέρεται, μεταξύ άλλων σε θέματα λειτουργίας της διοίκησης του Ε.Λ.Κ.Ε., στην πολιτική διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού και στην οργανωτική δομή του.

Ευρήματα

- Έλλειψη απολογισμών των έργων Π.Μ.Σ.

Ο Απολογισμός κάθε έργου εμφανίζει τη λογοδοσία του δηλαδή τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του κάθε Π.Μ.Σ.. Όμως στα μεταπτυχιακά προγράμματα ο Ε.Λ.Κ.Ε. δεν καταρτίζει απολογισμούς, διότι δεν ολοκληρώνεται η εκκαθάριση των κύκλων των Π.Μ.Σ. κυρίως ως προς το σκέλος των εσόδων αφού μέρος αυτών μένουν ανείσπραχτα λόγω μη εξόφλησης των διδάκτρων από μέρους των φοιτητών. Το αποτέλεσμα είναι να μην μπορεί ο Ε.Λ.Κ.Ε. να καταλήξει σε ασφαλή συμπεράσματα ως προς τη διαχείριση των εσόδων και των εξόδων των Π.Μ.Σ. όπως διαμορφώνονται κάθε έτος.

- Ανεπαρκής οργανωτική δομή στη διαδικασία παρακολούθησης εσόδων

Δεν υπάρχει ενιαίο τμήμα εσόδων το οποίο να παρακολουθεί τη δημιουργία, καταγραφή και είσπραξη των εσόδων που αφορούν στα διάφορα έργα και κυρίως στα Π.Μ.Σ., επί των οποίων λόγω του μεγάλου αριθμού τους και του πλήθους των φοιτητών παρατηρείται απώλεια εσόδων. Ο κάθε διαχειριστής του έργου παρακολουθεί τις καταθέσεις που γίνονται μόνο όταν αυτές πραγματοποιηθούν και δεν είναι σε θέση να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή τί έχει κατατεθεί και τι υπολείπεται από τον κάθε φοιτητή. Αυτός ο κατακερματισμός δυσχεραίνει την παρακολούθησή τους και αυξάνει τον κίνδυνο απώλειάς τους. Επιπλέον σε κάποια έργα δεν μπορέσαμε να επιβεβαιώσουμε το ύψος της κράτησης του εσόδου.

- Έλλειψη διαδικασιών συστηματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού

Διαπιστώθηκε η απουσία οποιασδήποτε κεντρικής συστηματικής διαδικασίας εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού, κάτι το οποίο δυσχεραίνει την ανάπτυξη των επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων του στα πλαίσια της αποδοτικής λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε..

3.1.4. Πληροφόρηση και επικοινωνία

Η πληροφόρηση και η επικοινωνία αποτελούν απαραίτητες λειτουργίες για την υλοποίηση όλων των στόχων των εσωτερικών δικλίδων. Η πληροφόρηση πρέπει να είναι επίκαιρη, ακριβής και πλήρης ενώ η επικοινωνία αποτελεσματική, ώστε να διαχέεται προς όλα τα ιεραρχικά επίπεδα του φορέα καθώς και στο σύνολο της δομής του. Η αξιοπιστία και ασφάλεια των πληροφοριών στο εσωτερικό περιβάλλον του Ε.Λ.Κ.Ε. και η άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης εξαρτώνται άμεσα από τα επαρκή πληροφοριακά συστήματα διοίκησης και την άρτια υλικοτεχνική υποδομή τους.

Ευρήματα

- Αδυναμίες στην ορθή απεικόνιση και πληρότητα των εσόδων

Παρατηρήθηκαν ελλείψεις στις διαδικασίες βεβαίωσης των εσόδων, καθώς ο Ε.Λ.Κ.Ε. παρουσιάζει αδυναμίες στην υλοποίηση αποτελεσματικών διαδικασιών για την διασφάλιση της πληρότητας των εσόδων του κυρίως από τα Π.Μ.Σ.. Επίσης η κωδικοποίηση των εσόδων αλλά και των απαιτήσεων δεν είχε ομοιογένεια έτσι ώστε να δίνεται με ακρίβεια το περιεχόμενο των λογαριασμών και να προσδιορίζεται το προσδοκώμενο έσοδο του ΚΕΠΠ.

- Έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με την έκδοση ΑΠΥ μελών ΔΕΠ

Δεν υφίστανται μηχανισμοί πληροφόρησης του Ε.Λ.Κ.Ε. για το πόσα και ποια μέλη ΔΕΠ ασκούν ελευθέριο επάγγελμα, έτσι ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος απώλειας εισπραξης εσόδων από το ΚΕΠΠ.

- Έλλειμμα επικαιροποίησης / αναβάθμισης της παραμετροποίησης, σύμφωνα με τις ανάγκες του Ε.Λ.Κ.Ε., του υφιστάμενου μηχανογραφικού συστήματος (SAP) περιορίζουν την ποιότητα και την εξαγωγή έγκυρων και αξιόπιστων πληροφοριών.
- Έλλειμμα διαμόρφωσης και εφαρμογής πρότυπων διαδικασιών διαχείρισης του μηχανογραφικού συστήματος (SAP) περιορίζει τη σαφήνεια και την ακρίβεια των Βιβλίων του Ε.Λ.Κ.Ε..
- Ελλειμματική διαχειριστική παρακολούθηση των έργων

Διαπιστώθηκε ότι οι υπεύθυνοι οικονομικής διαχείρισης χρησιμοποιούσαν κατά την επικοινωνία τους με τις γραμματείες των Τμημάτων προσωπικούς λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mails) και όχι επίσημους υπηρεσιακούς λογαριασμούς, με αποτέλεσμα σε περίπτωση αποχώρησης υπαλλήλου από τον Ε.Λ.Κ.Ε. όλα τα σχετικά με τη διαχείριση των έργων υπηρεσιακά μηνύματα να μην φυλάσσονται κεντρικά και η εύρεση των πληροφοριών να είναι δύσκολη έως αδύνατη.

3.2. Δημόσια Διακυβέρνηση

Στην ενότητα αυτή εξετάζουμε τα κριτήρια εκείνα της χρηστής διοίκησης του φορέα με τα οποία παράγεται διαφανής και έντιμη διοικητική δράση με σκοπό την ενίσχυση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της οικονομικότητας της διακυβέρνησης αυτής. Μέσα από ερωτηματολόγιο και συνεντεύξεις διαπιστώθηκε ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. Πα.Πει. παρουσιάζει ικανοποιητικές πρακτικές διοίκησης καθόσον απασχολεί έμπειρο προσωπικό το οποίο εφαρμόζει, τις

πολιτικές και τις διαδικασίες της διοίκησης εξασφαλίζοντας έτσι σε έναν βαθμό την διαφάνεια, την λογοδοσία και την αποτελεσματική λειτουργία του ν.π.δ.δ..

3.2.1. Έλλειψη τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας

Αν και στο οργανόγραμμα του Ε.Λ.Κ.Ε. προβλέπονται τα αντίστοιχα τμήματα, στην ουσία είναι υποστελεχωμένα και η λειτουργία τους είναι ανεπαρκής. Ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται από έναν υπάλληλο του λογιστηρίου και αφορά μόνο έλεγχο δικαιολογητικών των λογιστικών εγγραφών. Το κενό που δημιουργείται από την απουσία ουσιαστικού εσωτερικού ελέγχου αυξάνει την πιθανότητα λανθασμένων λογιστικών χειρισμών, με πιθανό αποτέλεσμα την ελλιπή πληροφόρηση της διοίκησης και την ενδεχόμενη λήψη λανθασμένων αποφάσεων, καθόσον κατ' ουσία ο εσωτερικός αυτός έλεγχος δεν είναι ούτε διοικητικός ούτε λογιστικός και ούτε λειτουργικός.

Ευρήματα

- Ετεροχρονισμοί και λάθη στις καταχωρήσεις δικαιολογητικών εσόδων

-Διαπιστώθηκε καταχώρηση εσόδου σε διαφορετικό λογαριασμό από αυτόν που αφορούσε, δυσχεραίνοντας έτσι την παρακολούθησή τους κατά πηγή προέλευσης αλλά και την απεικόνισή τους στον ορθό λογαριασμό της γενικής λογιστικής.

-Επίσης διαπιστώθηκε ασυμφωνία μεταξύ των εντύπων διαχείρισης και της λογιστικής εγγραφής αναφορικά με την καταχώρηση δύο εσόδων που περιλαμβάνονταν στο δείγμα μας.

-Κατά τη διενέργεια του δειγματοληπτικού ελέγχου στη διαδικασία υπολογισμού κράτησης και είσπραξης εσόδων ενός έργου εντοπίστηκαν τέσσερις λανθασμένες εγγραφές με τους αντίστοιχους αντιλογισμούς τους έως ότου οριστικοποιηθεί η

ορθή καταχώρηση του συγκεκριμένου εσόδου, αφού στο σχετικό έντυπο δεν επισυναπτόταν αναλυτικός υπολογισμός του εσόδου. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ελλειμματική διαχείριση που δημιουργείται από την έλλειψη εσωτερικού ελέγχου.

- Μη έγκαιρη καταχώρηση των συναλλαγών στο πληροφοριακό σύστημα

Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου η καταχώρηση τιμολογίων προμηθειών πραγματοποιήθηκε σε χρόνο σημαντικά μεταγενέστερο της έκδοσής τους και εκείνου της παραλαβής τους και σε κάποιες περιπτώσεις σε επόμενη οικονομική χρήση, κάτι το οποίο συνεπάγεται κινδύνους όσον αφορά την ορθή αποτύπωση των υποχρεώσεων του Ε.Λ.Κ.Ε. στις οικονομικές καταστάσεις.

- Έγκριση και αποπληρωμή μη επιλέξιμων δαπανών

Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις έγκρισης και αποπληρωμής μη επιλέξιμων δαπανών.

- Έγκριση και αποπληρωμή μη αποδεικνυόμενων παρεχόμενων υπηρεσιών

Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις έγκρισης και αποπληρωμής δαπανών παροχής υπηρεσιών χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων της παροχής τους.

- Ελλιπής διαχείριση / παρακολούθηση / διαφύλαξη των παγίων περιουσιακών στοιχείων αυξάνουν τον κίνδυνο απώλειάς τους από τον Ε.Λ.Κ.Ε..

Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις μη προσκόμισης των προβλεπόμενων πρωτοκόλλων παραλαβής και βεβαιώσεων καλής λειτουργίας και θέσης παγίων στοιχείων από τους εκάστοτε Ε.Υ. κατά τη διαδικασία προμήθειάς τους.

Διαπιστώθηκαν επίσης ετεροχρονισμοί και λάθη στις καταχωρήσεις

δικαιολογητικών αγορών παγίων.

Διαπιστώθηκε τέλος, έλλειψη συμφωνίας μεταξύ του μητρώου παγίων και της Γ.Λ.

- Διαδικασίες προμήθειών συστημάτων πληροφορικής με πολύ προσδιορισμένα στοιχεία τεχνικών προδιαγραφών

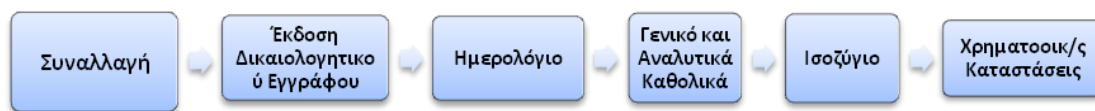
Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις διαδικασιών προμήθειας παγίων στοιχείων, στις οποίες οι τεχνικές προδιαγραφές των ζητούμενων μηχανημάτων ήταν αρκετά περιοριστικές.

- Ελλιπής και επιλεκτική ακολουθούμενη διαδικασία ανοίγματος ξεχωριστών τραπεζικών λογαριασμών για κάθε νέο έργο.

Διαπιστώθηκε ότι ξεχωριστοί τραπεζικοί λογαριασμοί όψεως στα ιδιωτικά έργα και κυρίως στα ευρωπαϊκά ανοίγονται μόνο εάν προβλέπεται από το Grand Agreement.

- Ελλείψεις καταχωρήσεων διενεργούμενων συναλλαγών

Διαπιστώθηκε ότι δεν γίνονται πάντα οι κρατήσεις στην προμήθεια αγαθών και παροχή υπηρεσιών αν και ο Ε.Λ.Κ.Ε. ανήκει στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης οπότε και έχει υποχρέωση διενέργειας των κρατήσεων αυτών. Η αδυναμία αυτή, η οποία θα είχε περιοριστεί με την βοήθεια του εσωτερικού ελέγχου, δημιουργεί ελλείψεις στην πληρότητα των λογαριασμών και στην ορθή τους απεικόνιση. Η λογιστική σειρά των ενεργειών κατά την καταχώρηση των διενεργούμενων συναλλαγών είναι η παρακάτω:

Η παράλειψη διενέργειας μιας κράτησης δεν συνιστά λογιστικό σφάλμα καταχώρησης του γεγονότος στα λογιστικά βιβλία αλλά ελλιπή απεικόνισή του.

- Έλλειψη ελέγχου παλαιότητας υπολοίπων

Παρατηρήθηκαν ακίνητα υπόλοιπα πελατών τα οποία οδηγούν σε συσσώρευση υψηλού ποσού απαιτήσεων, οι οποίες εάν δεν εισπραχθούν ή δεν διεκδικηθεί η είσπραξή τους συνιστούν λογιστική ζημία. Η ύπαρξη εσωτερικού ελέγχου βοηθά στην έγκαιρη διερεύνηση του περιεχομένου των χρεωστικών και πιστωτικών υπολοίπων των λογαριασμών αλλά και στην μεταγενέστερη από την ημερομηνία της λογιστικής κατάστασης τακτοποίηση αυτών.

- Διαχειριστικές ασάφειες και χρονικές καθυστερήσεις στα δάνεια από έργο σε έργο

Διαπιστώθηκε ότι στο λογ/σμό Γ.Λ. 3505000094 «Δάνειο από έργο σε έργο (εσωτερικό)» υπήρξαν ανοιχτά υπόλοιπα μεταξύ έργων για τα οποία δεν διευκρινίστηκε με απόλυτη σαφήνεια γιατί δεν είχαν κλείσει μέχρι και το τέλος του ελέγχου και ποιο ήταν (αν υπάρχει) το χρονοδιάγραμμα επιστροφής τους.

Ακολουθεί πίνακας με τα ανοιχτά υπόλοιπα:

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΕΥΚΟΛΙΝΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΆΛΛΑ ΕΡΓΑ

ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	2014	2015	2016	2017
A734	A733	30/9/2007	571,00	571,00	571,00	571,00
B459	B460	10/3/2017	0,00	0,00	0,00	10.000,00
B472	B455	23/7/2013	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00
B473	B474	28/3/2014	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
B473	B457	14/4/2014	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00
B474	B475	22/5/2014	0,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
B476	B477	10/3/2017	0,00	0,00	0,00	10.000,00
			60.571,00	70.571,00	60.571,00	80.571,00

- Διαχειριστικές και χρονικές ασάφειες στις προσωρινές ταμειακές διευκολύνσεις από το αποθεματικό του Ε.Λ.Κ.Ε. σε έργα

Διαπιστώθηκε ότι στο λογ/σμό Γ.Λ. 3505000093 «Απαιτήσεις από δάνεια» υπήρξαν αρκετά παλαιά ανοιχτά υπόλοιπα, τα οποία, δεν διευκρινίστηκε με απόλυτη σαφήνεια, ούτε και από τη σχετική αναφορά του Νομικού Συμβούλου του Πα.Πει., η οποία δεν τα περιείχε όλα, γιατί δεν είχαν κλείσει μέχρι και το τέλος του ελέγχου, ποιο ήταν το χρονοδιάγραμμα (αν υπάρχει) επιστροφής τους και αν υπήρξε θέμα επισφάλειας για τη δημιουργία σχετικής πρόβλεψης.

3.2.2. Νομικό πλαίσιο

Η πολυπλοκότητα του ισχύοντος νομικού πλαισίου επηρεάζει την αποτελεσματική διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε. δημιουργώντας ελλείψεις και νομικές ανασφάλειες στις συναλλαγές. Σημειώνεται ότι ο Ε.Λ.Κ.Ε. δεν έχει μόνιμη νομική υποστήριξη, αλλά συνεργάζεται με εξωτερικούς Νομικούς Συμβούλους κατά περίπτωση.

Πρόσφατες σημαντικές αλλαγές

Σημειώνεται ότι στις 04.08.2017 δημοσιεύθηκε ο ν.4485/17 (ΦΕΚ 114 Α'): «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», στον οποίο περιλαμβάνονται αρκετές αλλαγές για τους Ε.Λ.Κ.Ε. ανά την επικράτεια.

3.2.3. Διαχείριση Ερευνητικής Πολιτικής

Ο τρόπος υπολογισμού της χρηματοδότησης των δράσεων της Ερευνητικής Πολιτικής, όπως αυτός περιγράφεται αναλυτικά στο κεφ. Ζ του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΚΕΠΠ, είναι ασαφής καθώς δεν υπάρχουν, σε αυτόν, συγκεκριμένες και οριοθετημένες κατευθύνσεις και περιορισμοί, με συνέπεια να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης η χρηματοδότησή της (Ερευνητική Πολιτική) στα πλαίσια της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τέλος, οι ελλείψεις αφενός μεν στην πληρότητα και στη σαφήνεια της αποτύπωσης της συνολικής διαχείρισης (πρόβλεψη, έγκριση, καταγραφή, αποτίμηση), και αφετέρου στην αξιολόγηση της σκοπιμότητας και της αποτελεσματικότητας των χρηματοδοτούμενων δράσεων, τουλάχιστον μέχρι και το 2014, της Ερευνητικής Πολιτικής από τον Ε.Λ.Κ.Ε. έρχεται σε αντίθεση με τον βασικό σκοπό ίδρυσης και λειτουργίας του.

Ευρήματα

- Ελλειμματική διαχειριστική παρακολούθηση της Ερευνητικής Πολιτικής

Παρατηρήθηκε ελλιπής εφαρμογή των διαδικασιών όσον αφορά: i) στις εγκρίσεις χρηματοδότησης προσωπικού (διοικητικού, διδακτικού / επιστημονικού) για τη συμμετοχή του σε Συνέδρια, ii) στις εγκρίσεις δαπανών, οι οποίες δύνανται να

αμφισβητηθούν ως προς την επιλεξιμότητά τους, λόγω μη αιτιολογημένης ένταξής τους σε ρητά εγκεκριμένες από την Ε.Ε. κατηγορίες δράσεων.

Τουλάχιστον μέχρι και το 2014 ο τρόπος αποτύπωσης, παρακολούθησης και ελέγχου των αποτελεσμάτων της Ερευνητικής Πολιτικής, συγκριτικά με τις εγκεκριμένες από την Ε.Ε. δράσεις, προκαλεί ασάφειες και δεν καθιστά την εν λόγω διαδικασία φερέγγυα και αποτελεσματική. Επιπλέον, στο λογιστικό σχέδιο του ΚΕΠΠ δεν υπάρχουν ευδιάκριτοι, ξεχωριστοί λογαριασμοί Γ.Λ. για κάθε ξεχωριστή δράση της Ερευνητικής Πολιτικής, έτσι ώστε αυτή να διακρίνεται εύκολα από τις υπόλοιπες λειτουργικές δαπάνες του ΚΕΠΠ.

4. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Στο παρόν κεφάλαιο παρατίθενται οι συστάσεις του Ε.Σ. προς τη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε.. Οι συγκεκριμένες συστάσεις προέρχονται από τα συμπεράσματα που προέκυψαν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικών δικλίδων, των χρηματοοικονομικών δεδομένων, καθώς και της συμμόρφωσης του Ε.Λ.Κ.Ε. ως προς το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Η αποδοχή, δε, των εν λόγω συστάσεων από τη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε. και η λήψη των κατάλληλων μέτρων για την προσαρμογή τους, θα ενισχύσουν το υπάρχον πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων και δύνανται να βοηθήσουν στην επίτευξη μιας αποδοτικότερης, αποτελεσματικότερης και οικονομικότερης λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε..

Οι συστάσεις αφορούν κυρίως στη βελτίωση των εσωτερικών δικλίδων του Ε.Λ.Κ.Ε., στην οργανωτική και διοικητική δομή, στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και στα πληροφοριακά συστήματα διοίκησης.

4.1. Πλαίσιο Εσωτερικών Δικλίδων

Η Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε. πρέπει να καθιερώσει ένα σύστημα εσωτερικών δικλίδων προσαρμοσμένο στις ανάγκες του. Το σύστημα αυτό πρέπει να απευθύνεται και στα πέντε συστατικά των εσωτερικών δικλίδων, δηλαδή : περιβάλλον δικλίδων, εκτίμηση κινδύνου, δραστηριότητες δικλίδων, πληροφόρηση - επικοινωνία και παρακολούθηση. Διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα διακυβέρνησης μπορούν να

φανούν χρήσιμα για την αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση του Ε.Λ.Κ.Ε. γενικότερα. (INTOSAI Πρότυπα).

4.1.1. Οργανωτική και Διοικητική Δομή

Κατά τον έλεγχο της Οργανωτικής και Διοικητικής διάρθρωσης του Ε.Λ.Κ.Ε. και λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερόμενα ευρήματα ελέγχου συστήνονται τα κάτωθι:

4.1.1.1. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού

➤ Συστηματική εκπαίδευση του προσωπικού

Η έλλειψη εφαρμογής των προβλεπόμενων διαδικασιών συστηματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης δυσχεραίνει την ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων των εργαζομένων.

Η συστηματική εκπαίδευση του προσωπικού του Ε.Λ.Κ.Ε., σε γνωστικά αντικείμενα που θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητά του στους τομείς ενασχόλησής τους και ο έγκαιρος προγραμματισμός των εκπαιδευτικών αναγκών, κρίνονται σημαντικά, λόγω της ιδιαιτερότητας και του εύρους των τομέων δραστηριοποίησης του Ε.Λ.Κ.Ε. και του διαρκώς μεταβαλλόμενου νομοθετικού πλαισίου που τον διέπει.

Για τους ανωτέρω λόγους συστήνεται στον Ε.Λ.Κ.Ε.:

- Η υποχρεωτική εφαρμογή του επίσημου συστήματος ετήσιας ανίχνευσης (π.χ. μέσω ερωτηματολογίων ή υποβολής προσωπικών αιτήσεων) εκπαιδευτικών – επιμορφωτικών αναγκών και η συστηματική εφαρμογή διαδικασιών, οι οποίες θα προσδιορίζουν εγκαίρως και επακριβώς τις εκπαιδευτικές ανάγκες του προσωπικού από τη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε..
- Η προώθηση διαρκούς και συστηματικής επιμόρφωσης του προσωπικού, έτσι ώστε όλοι οι υπάλληλοι εκ περιτροπής να έχουν την ευκαιρία επιμόρφωσης και βελτίωσης των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους, για να ανταποκριθούν σε οποιεσδήποτε ανάγκες / καθήκοντα που θα τους ζητηθούν.

4.1.1.2. Εσωτερικές Δικλίδες

➤ Επισκόπηση του συστήματος εσωτερικών δικλίδων (Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ISO 9001:2008)) σε ετήσια βάση.

Η απουσία καταγεγραμμένων ανασκοπήσεων στα προβλεπόμενα χρονικά διαστήματα του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ISO 9001:2008), πέραν της αδυναμίας προσδιορισμού και εφαρμογής νέων αναγκών ασφαλιστικών δικλίδων για την αντιμετώπιση κινδύνων, οδηγεί και στη χαλάρωση της απόλυτης εφαρμογής του ήδη υφιστάμενου συστήματος, επομένως αυξάνει την πιθανότητα ελλιπούς αποτελεσματικής λειτουργίας αλλά και ανάγκης παρεμβάσεων για την αναδιαμόρφωσή του.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις της επιλεκτικά ακολουθούμενης διαδικασίας ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών ανά έργο, οι ελλείψεις σε απαραίτητα δικαιολογητικά στις καταχωρήσεις διενεργούμενων συναλλαγών στα έργα καθώς και οι χρονικές καθυστερήσεις επιστροφής δανείων που έχουν χορηγηθεί από έργο σε έργο.

Το Ε.Σ. προτείνει στον Ε.Λ.Κ.Ε.:

- η επισκόπηση του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας να γίνεται σε ετήσια βάση, έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται η επάρκεια του υφιστάμενου συστήματος εσωτερικών δικλίδων και να διασφαλίζεται ότι τυχόν ανεπάρκειες του συστήματος καλύπτονται από τον έγκαιρο καθορισμό των απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών.

➤ Διαμόρφωση ενιαίας εσωτερικής διαδικασίας διαχείρισης απαιτήσεων

Το κενό που δημιουργείται από την απουσία ιδιαίτερης ενιαίας εσωτερικής διαδικασίας, η οποία να περιγράφει το σύνολο του κυκλώματος δημιουργίας εσόδου, από την οριστική επιβεβαίωση των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά Π.Μ.Σ., την καταγραφή των σχετικών απαιτήσεων και στη συνέχεια την είσπραξη του εσόδου και την καταχώρηση των σχετικών δεδομένων, και να προϋποθέτει τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών, έχει σαν αποτέλεσμα χρονικές καθυστερήσεις στην ενημέρωση των αναλυτικών καθολικών, την ασαφή γνώση του λογιστηρίου για τους εγγεγραμμένους φοιτητές, τη χαλαρή διαδικασία αναζήτησης των απαιτήσεων και τελικά τη συσσώρευση ακίνητων υπολοίπων πελατών.

Οι ουσιώδεις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στο στάδιο καταγραφής των εγγεγραμμένων φοιτητών και είσπραξης των εσόδων καθιστούν επιτακτική την ανάγκη σχεδιασμού, αποτύπωσης και εφαρμογής ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής στρατηγικής βελτίωσης της εισπραξιμότητας των εσόδων, καθώς τα μέχρι σήμερα εφαρμοζόμενα μέτρα κύρωσης για την μη είσπραξη του εσόδου είναι αναποτελεσματικά.

Προς την κατεύθυνση της διαμόρφωσης αποτελεσματικότερης διαδικασίας διαχείρισης απαιτήσεων, το Ε.Σ. προτείνει στη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε.:

- α) το σχεδιασμό, την καταγραφή και την εφαρμογή μιας ιδιαίτερης εσωτερικής διαδικασίας, στην οποία θα περιγράφεται το σύνολο του κυκλώματος των απαιτήσεων, β) τη δημιουργία εγχειριδίου (μέρος του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ISO 9001:2008)), το οποίο θα περιγράφει αναλυτικά τις διαδικασίες που περιλαμβάνονται στο κύκλωμα των απαιτήσεων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η συστηματικοποίηση της βεβαίωσης, της καταγραφής και της είσπραξης του εσόδου και η αδιάλειπτη ροή πληροφόρησης σε όλο το ενασχολούμενο προσωπικό, γ) την προώθηση της συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων μερών του Ε.Λ.Κ.Ε., δ) την υιοθέτηση μιας αποτελεσματικής πολιτικής μέτρων είσπραξης για όλους τους οφειλέτες, ε) την καθιέρωση της υποχρέωσης των φοιτητών των Π.Μ.Σ. να καταθέτουν ανά εξάμηνο ενυπόγραφο προτυπωμένο έντυπο με τα στοιχεία τυχόν καταθέσεων τους στον τραπεζικό λογαριασμό του Π.Μ.Σ., στ) την αλλαγή της υφιστάμενης δικλίδας ασφαλείας για την είσπραξη των διδάκτρων, μέσω της τροποποίησης των Κανονισμών Λειτουργίας των Π.Μ.Σ., με τη δέσμευση είσπραξης των διδάκτρων κάθε εξαμήνου, πριν την έναρξη του επομένου και την πρόβλεψη μη εγγραφής των φοιτητών στο επόμενο εξάμηνο σε περίπτωση μη εξόφλησής τους και ζ) η κατάρτιση και έλεγχος αναλυτικού πίνακα ενηλικίωσης υπολοίπων σε τακτά χρονικά διαστήματα ανά κατηγορία απαίτησης, ανά χρεώστη καθώς και ανά χρονική περίοδο ώστε ο Ε.Λ.Κ.Ε. να είναι σε θέση να βελτιώσει τις ήδη υστερούμενες σε απόδοση διαδικασίες είσπραξης, αλλά επιπλέον να έχει και μια ολοκληρωμένη εικόνα των ιστορικών δεδομένων των απαιτήσεων στα παρελθόντα έτη.

4.1.1.3. Οργανωτική Δομή

➤ **Ενίσχυση του Εσωτερικού Ελέγχου.**

Ο εσωτερικός έλεγχος και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του φορέα συνιστούν βασικό εργαλείο της Διοίκησης για την επίτευξη των σκοπών της, καθώς αποτελούν μια ανεξάρτητη συμβουλευτική δραστηριότητα που ενισχύει την αξία της λειτουργίας του φορέα αλλά και ένα σύνολο εσωτερικών δικλίδων, μέτρων, διαδικασιών και πολιτικών που οδηγούν στην αποτελεσματικότερη, οικονομικότερη και αποδοτικότερη επίτευξη των στόχων του.

Ένα αναποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου επηρεάζει τη νομιμότητα και κανονικότητα των συναλλαγών.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις της έγκρισης και αποπληρωμής μη επιλέξιμων ή μη αποδεικνυόμενων δαπανών και οι διαδικασίες προμηθειών με πολύ προσδιορισμένα στοιχεία τεχνικών προδιαγραφών.

Αναφορικά με την διαδικασία ορθού σχεδιασμού και ενίσχυσης της υπηρεσίας του εσωτερικού ελέγχου, το Ε.Σ. προτείνει:

- **Αναβάθμιση της Υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου:** Λόγω της σημαντικότητας της υπηρεσίας αυτής θα πρέπει να αναβαθμιστεί η υπάρχουσα δομή της, η οποία κρίνεται ανεπαρκής στην διαχειριστική (λογιστική) λειτουργία του φορέα και ανύπαρκτη στην διοικητική λειτουργία του. Προτείνεται η δημιουργία αυτοτελούς τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου με την σύμπραξη των Υπ. Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων καθώς και των Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, με ενισχυμένες και ουσιαστικές αρμοδιότητες στην παρακολούθηση, καταγραφή και εφαρμογή των εσωτερικών δικλίδων διοίκησης. Οργανωτικά θα αναφέρεται στο Γραμματέα της Επιτροπής. Καταγεγραμμένες διαδικασίες θα πρέπει να προσδιορίσουν, κατ' ελάχιστον, τα προσόντα που απαιτούνται για τη θέση του ελεγκτή, τις αρμοδιότητες, τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα του αρμόδιου ελεγκτή.
- **Διενέργεια εσωτερικού ελέγχου:** Αναφορικά με την διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου το Ε.Σ. προτείνει καταρχήν οι ελεγκτικές διαδικασίες που θα ακολουθηθούν να διέπονται από κώδικα δεοντολογίας ο οποίος να αποτυπώνεται σε σχετικό εγχειρίδιο με σαφή περιγραφή του κώδικα συμπεριφοράς του αρμόδιου ελεγκτή.

Η δημιουργία εγχειριδίου γραπτών διαδικασιών όλων των λειτουργιών του φορέα προς συμπλήρωση του ISO, ο προγραμματισμός και απολογισμός των δράσεων του φορέα με την σύνταξη σχετικής έκθεσης, ο σχεδιασμός πολιτικής πάνω σε διάφορα θέματα όπως για παράδειγμα στα ακίνητα υπόλοιπα των απαιτήσεων, ή στην διασφάλιση των εσόδων από ΑΠΥ των μελών ΔΕΠ αλλά και η συμπλήρωση του οργανογράμματος με καθορισμό και διαχωρισμό καθηκόντων αποτελούν βασικά στοιχεία του εσωτερικού ελέγχου.

➤ **Ενίσχυση της νομικής υποστήριξης του Ε.Λ.Κ.Ε.**

Η υφιστάμενη δομή λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε. δεν επιτρέπει μόνιμη και διαρκή συνεργασία με νομικό σύμβουλο, με συνέπεια την ελλιπή νομική του υποστήριξη. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ζητήματα των ακίνητων υπολοίπων πελατών (κυρίως φοιτητών Π.Μ.Σ.), τα παλαιά ανοιχτά υπόλοιπα των προσωρινών ταμειακών διευκολύνσεων από το αποθεματικό του Ε.Λ.Κ.Ε. σε διάφορα έργα, αλλά και οι περιπτώσεις αλλαγών στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Το Ε.Σ. προτείνει:

- τη συνεργασία του Ε.Λ.Κ.Ε. με Νομικό Σύμβουλο σε μονιμότερη βάση.

Ενδεικτικά, προτείνεται στις αρμοδιότητες του συνεργαζόμενου Νομικού Συμβούλου να περιλαμβάνονται: α) η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης / γνωμοδότησης για την εφαρμογή / ενσωμάτωση νέων νομοθετημάτων / τροποποιήσεων, που αφορούν το πλαίσιο λειτουργίας του Ε.Λ.Κ.Ε., β) η εισήγηση για τον τρόπο αντιμετώπισης του συνόλου των δικαστικών υποθέσεων και των οικονομικών διεκδικήσεων του Ε.Λ.Κ.Ε., γ) η λεπτομερής παρακολούθηση της πορείας τους, δ) η υποχρέωση του συνεργαζόμενου δικηγόρου να καταθέτει κατάσταση για τις υποθέσεις που διαχειρίζεται παρέχοντας αναλυτική πληροφόρηση αναφορικά με την πορεία τους, την οικονομική τους αξία και την αξιολόγηση της πιθανότητας δυσμενούς έκβασης, ε) η εισήγηση προς την Ε.Ε. για τη λήψη των ανά περίπτωση αναγκαίων δικονομικών μέτρων για τη διασφάλιση των συμφερόντων του εργοδότη του και στ) η ενημέρωση, τουλάχιστον μία φορά στο τέλος κάθε χρήσης, της Ε.Ε. και της Οικονομικής Υπηρεσίας ώστε να είναι σε θέση να προβούν στις ανάλογες διαγραφές και προβλέψεις διασφαλίζοντας την πληρότητα και ακρίβεια των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων.

4.2. Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση

Στόχος της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι να παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων για τη λήψη έγκαιρων και κατάλληλων αποφάσεων. Τα δεδομένα που παρουσιάζονται πρέπει να είναι εύληπτα, πλήρη και ακριβή, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η κατανόηση των δραστηριοτήτων του Ε.Λ.Κ.Ε..

4.2.1. Οικονομικές Καταστάσεις

Οι οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τις λογιστικές αρχές και τα λογιστικά πρότυπα. Έτσι τόσο η εσωτερική πληροφόρηση (Επιτροπή Ερευνών) όσο και η εξωτερική (Πρυτανικές Αρχές, Υπουργείο Παιδείας) θα βασίζονται σε ένα συγκροτημένο, ασφαλές και αξιόπιστο πλαίσιο παρέχοντας στους χρήστες τη δυνατότητα να κρίνουν με αντικειμενικότητα και ασφάλεια.

4.2.1.1. Λογιστική απεικόνιση συναλλαγών

Αναφορικά με τον εντοπισμό, την καταχώριση και την παρακολούθηση των οικονομικών γεγονότων του φορέα, με σκοπό την πληρέστερη αποτύπωσή τους στις οικονομικές καταστάσεις το Ε.Σ. προτείνει:

- α) την πιστή εφαρμογή των καταγεγραμμένων στο ISO διαδικασιών κατά την ενημέρωση της γενικής λογιστικής, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα ετεροχρονισμένων καταχωρήσεων και διόρθωσης λαθών.
- β) τη διενέργεια προβλέψεων για την ορθότερη λογιστική απεικόνιση των επισφαλών απαιτήσεων πελατών και χρεωστών, καθώς οι απαιτήσεις αυτές αποτελούν ένα εξαιρετικής σημασίας ζήτημα και η πολιτική που τηρεί ο φορέας έναντι αυτών καταδεικνύει ως ένα βαθμό και τη λειτουργική αποτελεσματικότητά του.
- γ) την τακτική διενέργεια συμφωνίας των υπολοίπων όλων των λογαριασμών, που τηρούνται σύμφωνα με τις παραδεκτές λογιστικές αρχές. Οι συχνές συμφωνίες των υπολοίπων τους διασφαλίζουν την ακρίβεια και την ορθότητα του περιεχομένου τους.
- δ) την διενέργεια κράτησης υπέρ Μ.Τ.Π.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ. 422/81, στις αποδοχές των μονίμων υπαλλήλων και των καθηγητών του ΠαΠει που απασχολούνται στα προγράμματα του ΕΛΚΕ.

4.2.1.2. Μητρώο Παγίων

➤ Ορθή τήρηση του Μητρώου Παγίων και συμφωνία με τη Γενική Λογιστική

Η αναγκαιότητα διαρκούς ενημέρωσης και παρακολούθησης του Μητρώου Παγίων επιτείνεται από την αναγκαστική διασπορά των παγίων περιουσιακών στοιχείων σε κτίρια τρίτων, με συνέπεια τη δυσχέρεια εντοπισμού τους και τον αυξημένο κίνδυνο απώλειάς τους.

Το Ε.Σ. προτείνει στη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε.:

- την άμεση διενέργεια απογραφής των παγίων περιουσιακών στοιχείων του για την τακτοποίηση του μητρώου παγίων και των οικονομικών καταστάσεών του.
- Την υποχρεωτική τήρηση όλων των πεδίων πληροφόρησης του Μητρώου Παγίων, μέσω των οποίων είναι δυνατός ο προσδιορισμός, ανά πάσα στιγμή, της ακριβούς θέσης (ιχνυλασιμότητα), του οικονομικού μεγέθους, του σειριακού αριθμού (serial number) και της λειτουργικής κατάστασης των παγίων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Λ.Κ.Ε..
- τον τακτικό έλεγχο – συμφωνία των στοιχείων του μητρώου παγίων με εκείνα της γενικής λογιστικής.
- Τη δημιουργία Πολιτικής για τη διερεύνηση της δυνατότητας επαναχρησιμοποίησης ήδη αποσβεσμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

4.3. Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης

4.3.1. Βασικά Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης

4.3.1.1. Ερευνητική Πολιτική

➤ Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης, διαχείρισης και αποτίμησης της Ερευνητικής Πολιτικής

Η απουσία σαφών και αναλυτικών διαδικασιών και λογισμικών εφαρμογών περιορίζουν την ποιότητα, την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πληροφοριών, με αποτέλεσμα την πιθανότητα λήψης μη έγκαιρων και έγκυρων αποφάσεων όσον αφορά στην αποτίμηση και αξιολόγηση της Ερευνητικής Πολιτικής.

Στα πλαίσια της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η Ε.Ε. οφείλει να διακρίνει και να αξιολογεί σε ετήσια βάση και με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων και

αξιόπιστων στοιχείων τα αποτελέσματα της **Ερευνητικής Πολιτικής**. Συστήνεται στη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε.:

- η δημιουργία, παράλληλα με την υφιστάμενη πλατφόρμα εισαγωγής και έγκρισης ή απόρριψης των αιτημάτων των ενδιαφερομένων, ενός αξιόπιστου πληροφοριακού συστήματος, στο οποίο: α) θα καταγράφεται και θα παρακολουθείται πλήρως και με ακρίβεια η διαχείριση της Ερευνητικής Πολιτικής, β) θα ελέγχεται με τη χρήση κατάλληλων δικλίδων η απόλυτη εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων, γ) θα δημιουργηθούν και θα εξάγονται εκτυπωτικά με σαφή και πλήρη στοιχεία και δ) μέσα από κατάλληλα διαμορφωμένους δείκτες θα μπορεί να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα της Ερευνητικής Πολιτικής. Επιπλέον, ενδείκνυται η δημιουργία σχετικού κέντρου κόστους «έργου», οι λογιστικές εγγραφές στο οποίο θα πρέπει να ταυτίζονται με τις αντίστοιχες εγγραφές του ανωτέρω πληροφοριακού συστήματος.
- η θεσμοθέτηση σαφών και αριθμητικά οριοθετημένων κανόνων και περιορισμών σχετικά με τον υπολογισμό του ποσού που μπορεί να διατεθεί για την Ερευνητική Πολιτική κάθε έτους.
- η θεσμοθέτηση ανώτατων ποσοστών συμμετοχής ανά δράση στην Ερευνητική Πολιτική.
- η καθιέρωση διαδικασίας μέτρησης των δράσεων της Ερευνητικής Πολιτικής, όπως για παράδειγμα: α) ο υπολογισμός ενός δείκτη αποδοτικότητας βασιζόμενος στη σημαντικότητα (impact factor) όλων των επιστημονικών άρθρων που έχουν χρηματοδοτηθεί από τον Ε.Λ.Κ.Ε., β) η πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων των μελών ΔΕΠ και γ) ο αριθμός των ετεροαναφορών (citations) που υπάρχουν σε δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ του Ιδρύματος. Με τον τρόπο αυτό θα είναι εφικτή η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δαπανών και γενικότερα η αποτελεσματική διάθεση του πόρου του Ε.Λ.Κ.Ε..
- η κατάθεση προτάσεων για την ένταξη νέων δράσεων στο ετήσιο πρόγραμμα ή και για την εκ νέου διαμόρφωση των ήδη υπαρχουσών, όπως για παράδειγμα την δράση που αφορά στην ενίσχυση δραστηριοτήτων επίβλεψης διδακτορικών διατριβών εκτός νομού Αττικής. Η συγκεκριμένη δαπάνη δεν θα έπρεπε να βαρύνει τον Ε.Λ.Κ.Ε. καθόσον η δράση αυτή γίνεται για προϊόν (output) άλλου Πανεπιστημίου και τα συγκεκριμένα έξοδα θα έπρεπε να πληρώνονται από το Πανεπιστήμιο το οποίο φιλοξενεί τα μέλη των επιτροπών. Επιπλέον, θεωρούμε ότι

η δράση «Ζ.6 Ενίσχυση Έργων» που περιλαμβάνεται στις χρηματοδοτούμενες από το ΚΕΠΠ δράσεις στα πλαίσια της ενίσχυσης της Ερευνητικής Πολιτικής του Πα.Πει. δεν καλύπτει τις ειδικές ανάγκες της ερευνητικής δραστηριότητας.

4.3.1.2. Μηχανογραφικό σύστημα (SAP)

➤ Αναβάθμιση της παραμετροποίησης του SAP

Η απουσία επικαιροποιημένης παραμετροποίησης στα μηχανογραφικά συστήματα περιορίζει τη δυνατότητα του φορέα να αποτυπώσει τυχόν νέες διαδικασίες, δυσχεραίνει την προσπάθεια πλήρους και αναλυτικής καταγραφής και αποτύπωσης των δεδομένων, με αποτέλεσμα τη διαχείριση και παρουσίαση ασαφών στοιχείων. Συστήνεται στη Διοίκηση του Ε.Λ.Κ.Ε.:

- η αναβάθμιση της παραμετροποίησης, σύμφωνα με τις ανάγκες του Ε.Λ.Κ.Ε., του υφιστάμενου μηχανογραφικού συστήματος (**SAP**), προκειμένου: α) να διαμορφωθούν κατάλληλα εκτυπωτικά και οικονομικές αναφορές για τη διασφάλιση της επαρκούς, έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης της Διοίκησης για θέματα μείζονος σημασίας (π.χ. Ερευνητική Πολιτική, Εκτέλεση και Αποδοτικότητα Έργων και υποστήριξης των εξωτερικών ελέγχων, β) να επανακαθοριστούν, με σαφήνεια ως προς το περιεχόμενο και τη συσχέτιση, όλοι οι λογαριασμοί απαιτήσεων και εσόδων του ισοζυγίου, έτσι ώστε να καθίσταται εφικτός ο άμεσος έλεγχος του προσδοκώμενου εσόδου του ΚΕΠΠ και γ) να διαμορφωθούν οι κατάλληλες εφαρμογές διασφάλισης των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος επεξεργασίας, ανάλυσης και επαλήθευσης δεδομένων, με σκοπό τη διασφάλιση της πληρότητας της βάσης των οφειλετών και της εισπραξιμότητας, το οποίο θα βελτιώσει την αξιοπιστία και την ταχύτητα της επικοινωνίας μεταξύ του λογιστηρίου του Ε.Λ.Κ.Ε. και των αρμόδιων γραμματειών του Πα.Πει., που είναι επιφορτισμένες με την ταυτοποίηση των εγγεγραμμένων φοιτητών των Π.Μ.Σ., την παρακολούθηση της εξέλιξης των παρουσιών τους κατά τη διάρκεια του κύκλου σπουδών και την αποστολή των σχετικών στοιχείων στο λογιστήριο. Το εν λόγω σύστημα παρακολούθησης θα πρέπει να συνοδεύεται και από όλες τις απαραίτητες, κατά τα εμπλεκόμενα Τμήματα του Ε.Λ.Κ.Ε., αναφορές και εκθέσεις, όπως η έκθεση αναφοράς απολογισμού και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των έργων / προγραμμάτων σπουδών αμέσως μετά την ολοκλήρωσής τους.

4.3.2 Λοιπά Συστήματα Επικοινωνίας και Πληροφοριών

Η απουσία λοιπών υποστηρικτικών εφαρμογών επικοινωνίας και πληροφόρησης περιορίζουν την ποιότητα, την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των πληροφοριών και επηρεάζουν εν τέλει τις οικονομικές καταστάσεις.

➤ Αποκλειστική χρήση εσωτερικών, υπηρεσιακών συστημάτων επικοινωνίας

- Προτείνεται η επικοινωνία μεταξύ των υπαλλήλων του Ε.Λ.Κ.Ε. και των εξωτερικών συνεργατών, των προμηθευτών και των πελατών, να γίνεται αποκλειστικά και μόνο μέσα από επίσημους, υπηρεσιακούς λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mails) και όχι μέσα από προσωπικούς λογαριασμούς, διότι τίθεται θέμα ασφάλειας δεδομένων με κίνδυνο απώλειας υπηρεσιακών πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση έργων μετά την αποχώρηση υπαλλήλων.

➤ Μηχανισμός ελέγχου των μελών ΔΕΠ για την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος

- Προτείνεται επίσης, η ανίχνευση της δυνατότητας δημιουργίας μηχανισμού διεπαφής σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του Ε.Λ.Κ.Ε. για τα μέλη ΔΕΠ, τα οποία ασκούν ελευθέριο επάγγελμα, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα απώλειας εσόδων του.

5. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥ ΦΟΡΕΑ

Ο εν λόγω έλεγχος αποτελεί μέρος του οριζόντιου χρηματοοικονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης σε επτά (7) Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας.⁷

Το Ε.Σ. υπέβαλε την παρούσα έκθεση με τα παραρτήματά της, στον ελεγχόμενο φορέα (με το αρ. πρωτ. 80062/11-12-2018 διαβιβαστικό του Ε.Σ.). Ο ΕΛΚΕ με το αριθμ. πρωτ. 201901775/5-3-2019 διαβιβαστικό απέστειλε στο Ε.Σ. τις απαντήσεις

⁷ Αφορά στους Ε.Λ.Κ.Ε. του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ο.Π.Α.), του

Πανεπιστημίου Πειραιώς και του Πανεπιστημίου Πατρών για τη χρήση 2014 καθώς και του

Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.), του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Πανεπιστημίου Κρήτης για τη χρήση 2015.

επί των συστάσεων του ελέγχου που διενεργήθηκε. Ο Ελεγχόμενος φορέας αποδέχτηκε τις περισσότερες συστάσεις μας με χρονικό ορίζοντα υλοποίησής τους έως και το 2020, ενώ σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του ελεγχόμενου φορέα οι αριθμ. 1, 2, 3, 8γ, 11, 13, 14, 15, 20 συστάσεις μας, όπως αναλύονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, εφαρμόζονται ήδη. Οι συστάσεις που αφορούν στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ως εμπλεκόμενου στον έλεγχο φορέα, υποβλήθηκαν από την συντονιστική ομάδα ελέγχου μέσω συγκεντρωτικού πίνακα (1520/11-11-2019 έγγραφο του Ε.Σ.). Διευκρινίζεται ότι, εκ των ανωτέρω αναφερομένων συστάσεων, δύο εξ αυτών αφορούν τον ΕΛΚΕ ΠΑ.ΠΕΙ., οι αριθμ. 1 κ 3^α οι οποίες αναλύονται στο Κεφάλαιο 4.1.1.3. της παρούσας Έκθεσης.

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων αποδέχτηκε το σύνολο των συστάσεων του οριζόντιου ελέγχου (2230/6.3.2019 απαντητικό έγγραφό του) και ήδη έχει αναλάβει ενέργειες/δράσεις προς την υλοποίησή τους. Ο συγκεντρωτικός πίνακας με τις απαντήσεις επί των συστάσεων παρατίθεται στο Παράρτημα ΙV.

Το Ε.Σ. πρόκειται να διενεργήσει έλεγχο συμμόρφωσης επί των συστάσεων (follow-up audit) εντός εύλογου χρονικού διαστήματος προκειμένου να διαπιστώσει την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα των προσδιοριζόμενων ενεργειών/δράσεων τόσο από τους εν λόγω Ε.Λ.Κ.Ε. όσο και από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Πειραιάς, 19/03/2019

Η Επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου

Λεκκάκου Μαγδαληνή

Επίτροπος Ελεγκτικού Συνεδρίου